

Sak 1 Årsoppgjøret 2020

Forslag til fastsettelse av regnskap og utbytte

Vedlagt følger:

- Årsberetning
- Regnskap (resultatregnskap, balanse og noter)
- Revisjonsberetning

Årsberetning for året 2020

Innledning

Det siste året må kunne karakteriseres som et krevende og annerledes år i forhold til utbruddet av covid-19. Pandemien rammet hele verden og førte til store konsekvenser og ringvirkninger både lokalt, nasjonalt og globalt.

Markedsforhold

Annerledesåret 2020 – utsiktene for 2021

2020 ble et annerledes år. Deler av norsk økonomi ble stengt ned 12. mars i kampen mot covid-19, en kamp som ble ført med varierende styrke året ut. BNP for norsk fastlandsøkonomi falt med om lag 3 %, til tross for at Norges Bank kuttet styringsrenta til null. Regjeringen la om finanspolitikken i ekspansiv retning for å hindre en sterkere nedgang i den økonomiske aktiviteten.

Utsiktene for norsk økonomi 2021 er gode, forutsatt at kampen mot smitte og for vaksinerings av befolkningen mot covid-19 går som planlagt, både hjemme og ute. Våre handelspartnere antas å få en sterk konjunkturoppgang i løpet av året, noe som vil hjelpe på råvareprisene og gi Norge en markert bedring i utenrikshandelen.

BNP-veksten her hjemme ventes å hente inn det tapte fra 2020, men arbeidsledigheten vil trolig holde seg på et klart høyere nivå enn før covid-19 kom til Norge. Lønns- og prisveksten forventes å bli moderat. Dette gir Norges Bank mulighet til å holde sin foliorente uendret ut året. Kronekursen er medio januar vel fire prosent sterkere enn den var i fjor. Nok et argument for uendret rente ut året.

Kredittveksten antas å holde seg på et moderat nivå, da investeringsbehovet i næringslivet fortsatt vil være preget av covid-19, mens husholdningenes låneopptak begrenses av beskjeden lønnsvekst, og av en vedvarende streng boliglånsforskrift. Boligprisene vil trolig vokse om lag i samme takt som fjoråret.

Finanspolitikken vil preges både av tiltak for å hjelpe husholdninger og bedrifter gjennom det som forhåpentligvis er pandemiens siste fase, og av det forestående Stortingsvalg. Det forventes at regjeringen gir den nødvendige støtten til at norsk økonomi kan snu fra krise til konjunkturoppgang i løpet av året.

Lokalt

I Rogaland utgjør arbeidsledigheten 3,5 % ved utgangen av året – en økning fra 2,2 % på samme tid året før. Tilsvarende tall for landet som helhet viser også en ledighet på 3,8 % – en økning fra 2,2 % ved utgangen av 2019.

Kommunene i vårt primære markedsområde (Klepp, Time og Hå) har en arbeidsledighet på henholdsvis 3,1 % (342 personer), 2,5 % (263 personer) og 2,8 % (287 personer) ved utgangen av året. Til sammen er det 892 arbeidsledige i disse 3 kommunene ved utgangen av året.

Innenfor boligmarkedet (brukte boliger) registrerer vi en sesongjustert prisøkning for landet som helhet på 2,7 % i 4. kvartal. Siste 12 måneder ser vi en prisøkning på 7,1 %. I Stavanger var det en prisøkning på 1,4 % i 4. kvartal, mens vi ser en økning i prisene på 10,0 % siste 12 måneder. Ser vi på Agder og Rogaland utenom Stavanger, var det en prisøkning på 1,7 % i 4. kvartal og en økning i boligprisene på 5,2 % siste året.

Landbruk

Bortfall av eksportstøtte for Jarlsbergost, urolighet rundt markedsituasjonen for melk, økt import og noe synkende inntjening var bildet som tegnet seg for et drøyt år siden. Så startet 2020 – året som snudde opp ned på hverdagen, også for bøndene. Stengte grenser, økt vekt på lokalprodusert mat og økt salg av norsk mat har ført til at landbruket er en næring som har kommet styrket ut av det siste året.

Når 2020 er over ser en tilbake på et år hvor forbrukerne er blitt mer bevisste hva slags mat de kjøper og hvor maten kommer fra. Dette har gitt bedret økonomi for den enkelte produsent.

Situasjonen rundt erstatningsordningen for pelsdyr har endret seg det siste året. Et lovforslag har vært ute til høring og det forventes at loven vedtas endelig før sommeren 2021. Innholdet i loven åpner for erstatning etter ekspropriasjonsprinsippet – noe som gjør at det er en forventning om at alle får erstattet etter kapasitet og i forhold til verdier knyttet til den enkelte gård. Alle produsenter som har avsluttet sin produksjon, får innvilget erstatning etter gammel ordning.

Den årlige målingen av kundetilfredshet viser at våre landbrukskunder er godt fornøyd med banken – vi får gode tilbakemeldinger og det er gledelig.

Bankens landbrukskunder er stabile og lojale. Utlånsveksten har flatet ut som følge av noe lavere investeringsvilje. Vi ser en imponerende omstillingsevne blant bøndene og har god tro på næringen framover.

Annen næring

Annen næring preges også av covid-19. Fortsatt er det flere næringer som sliter med å holde hjulene i gang og som har måtte ta ned aktivitet og bemanning, mens andre har hatt et bedre år enn tidligere.

Vi ser at nivået på konkurser i Klepp, Time og Hå faktisk har vært lavere i 2020 sammenlignet med 2019. Vi ser videre at nivåene på mislighold er lave, behovet for avdragsfrihet har avtatt og engasjementer betjenes i tråd med avtale.

Hverdagen er fortsatt preget av høy konkurranse mot små og mellomstore bedrifter. Flere andre banker ønsker også å vokse i SMB-segmentet på Jæren. Året 2020 har vist en solid vekst på egen utlånsbok innenfor annen næring. Vi ser at flere eiendomsprosjekt har solgt godt i markedet.

Vi opplever at kundene er dyktige til å omstille seg og sørger for en effektiv drift – selv i utfordrende tider.

Strategisk samarbeid

Eika Alliansen

Jæren Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 450 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3 000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet – og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Eika styrker Jæren Sparebank

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og kundenes behov. Eika Gruppen gir dermed et verdifullt bidrag til visjonen for Jæren Sparebank – «Vi bygger Jæren».

I desember 2020 inngikk Eika og lokalbankene en avtale med TietoEVERY om leveranse av kjernebankløsninger til lokalbankene i alliansen. Avtalen vil styrke alliansebankenes langsiktige konkurransekraft gjennom betydelig kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet. Bankene får en fremtidsrettet IT-plattform som svarer opp kundenes stadig økte forventninger til digitale løsninger og tjenester. Avtalen med TietoEVERY er beregnet å gi alliansebankene i Eika en årlig besparelse i kostnader på om lag 40 % – tilsvarende NOK 220–250 millioner. Overgangen til TietoEVERY forventes gjennomført for alle bankene i 2022–23.

Leverandør til lokalbankene

Eika Gruppen har fire produktselskap som leverer produkter til oss. Eika Forsikring er blant Norges største forsikringsselskaper og leverer de fleste produkter innen skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer debet- og kredittkortprodukter samt finansieringsløsninger som salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Aktiv Eiendomsmegling er en landsdekkende eiendomsmeglerkjede, som Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS er en del av. Banken eier 40 % av Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS. Resterende 60 % eies av Sandnes Sparebank.

Eika Boligkreditt er lokalbankenes kredittforetak, direkte eid av 62 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene i Eika Alliansen tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet er en aktiv utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett både i det norske og internasjonale finansmarked. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på drøyt 129 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån. Ved utgangen av 2019 har Jæren Sparebank finansiert 5,3 milliarder kroner i Eika Boligkreditt, og har en eierpost i selskapet på 6,03 %. Eierskapet i Eika Boligkreditt anses som strategisk viktig for Jæren Sparebank.

Bærekraft

Banken er opptatt av å opptre ansvarlig og bidra til en bærekraftig utvikling. Dette gjelder både internt i forhold til egen drift og ansatte og eksternt i forhold til kunder og øvrige samarbeidspartnere. Det arbeides med prosesser og tiltak knyttet til bærekraft og ansvarlig långivning. I den anledning vil kredittpolicy, kredittåndbok og rutiner/retningslinjer bli gjennomgått. I tillegg er dette et prioritert område for Eika Gruppen og banken vil også dra veksler på det arbeidet som er igangsatt og gjøres sentralt. Nedenfor går vi nærmere inn på de enkelte elementene innenfor området.

Miljø

Banken ønsker å opptre ansvarlig med tanke på å bidra til et bærekraftig klima og miljø. Banken bruker så langt det lar seg gjøre miljøvennlige produkter i egen drift. Bankens påvirkning av det ytre miljø er begrenset til materiell og energi som er nødvendig for at banken skal kunne drive sin virksomhet på en forsvarlig måte. Etter styrets oppfatning forurenses banken i liten grad det ytre miljø.

Samfunnsansvar

Jæren Sparebank dekker gjennom sin kjernevirksomhet viktige behov i lokalsamfunnet. Banken skal engasjere seg lokalt og bidra til vekst og utvikling i lokalmiljøet.

Etiske, sosiale og miljømessige hensyn skal være integrert i den daglige driften. Hensynet til bankens samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som for eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking (AHV), arbeidsmiljø og sikkerhet, eierstyring og selskapsledelse samt det ytre miljø.

Jæren Sparebank skal spille en aktiv rolle i lokalmiljøet. Støtte og sponsorbidrag til lag og foreninger over ordinær drift, er en viktig del av bankens virksomhet. Disse bidragene skal være forankret i bankens visjon og forretningsidé og skal fordeles på en måte som underbygger bredde og mangfold i lokalmiljøet som banken er en del av.

Et viktig bidrag historisk sett har vært utdeling av gavemidler til allmenntilgode formål. Denne funksjonen er nå overtatt og videreført av sparebankstiftelsene som ble etablert i forbindelse med fusjonen. Stiftelsene mottar utbytte fra banken som følge av sine eierposter

Banken har utformet egne retningslinjer i forhold til samfunnsansvar. Her omtaler vi blant annet et skoleprosjekt som ble gjennomført for 4. året på rad på 10. trinn i vårt lokalmiljø høsten 2020. I tre uker var ansatte i banken involverte i skoleprosjektet. Vi besøkte 9 skoler, og 26 klasser og rundt 780 elever fra 10. klasse. På grunn av covid-19 innstramningene i november er det tre skoler vi ikke fikk besøkt som planlagt. Vi satser på å få gjennomført disse besøkene ved anledning. Dette prosjektet bidrar til å gi ungdommene i vårt lokalområde en grunnleggende og nødvendig privatøkonomisk forståelse for penger,

inntekt, forbruk og gode sparevaner. I tillegg legges det vekt på å bidra til å innføre gode holdninger rundt tema økonomi. Vi ser på dette prosjektet som en fin måte for banken til å vise sitt samfunnsansvar og engasjement i praktisk handling.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i Jæren Sparebank omfatter de mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre effektiv bruk av bankens ressurser og størst mulig verdiskaping for bankens eiere, kunder, ansatte og samfunnet.

Bankens eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». En nærmere beskrivelse av eierstyring og selskapsledelse er lagt ut på bankens hjemmeside.

Investeringer

Eika Kapitalforvaltning forvalter Jæren Sparebank sin likviditetsportefølje under gjeldende regelverk for bærekraftige investeringer. Når Eika Kapitalforvaltning gjør en investeringsbeslutning, vil selskapets ESG-profil inngå som et av kriteriene for utvelgelse. Eika Kapitalforvaltning følger også Statens Pensjonsfond sin investeringsprofil, som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det innebærer blant annet at det ikke investeres i selskaper som Etikkrådet i Norges Bank fraråder.

Bankens virksomhet i 2020

Året preges av covid-19 samt engangskostnader knyttet til konvertering av ny kjernebankløsning. Regnskapet viser en god underliggende kjernedrift med lave tap og lavt mislighold. Markedet har gjennom året vært preget av synkende og rekordlavt rentenivå, sterk konkurranse og relativt god aktivitet på utlånssiden.

Banken hadde ved utgangen av 2020 i alt 79 ansatte og antall årsverk var 75.

Kompetanseutvikling er en viktig kritisk suksessfaktor. Banken foretar derfor løpende justeringer og styrking av kompetansenivået for å tilpasse organisasjonen til fremtidige utfordringer. Banken har også i 2020 fokusert på arbeidet med å autorisere og oppdatere finansielle rådgivere.

Banken er medlem i og har et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten SAMKO. Banken har fokus på et godt arbeidsmiljø. Det har ikke skjedd noen skader eller ulykker i banken og sykefraværet var i 2020 på 4,3 % – fordelt med 1,2 % på korttidssykefravær og 3,1 % på langtidssykefravær. Samlet sykefravær var til sammenligning 4,2 % i 2019 – herav 1,5 % korttidsfravær og 2,7 % langtidsfravær.

Ved utgangen av 2020 er det 51 kvinner og 28 menn ansatt i banken. Banken har ved årsskifte 14 ledere med personalansvar. Av disse lederne er 6 kvinner og 8 menn. Bankens ledergruppe består av 7 ledere inkludert administrerende banksjef, fordelt på 2 kvinner og 5 menn. I bankens styre var det 3 kvinner og 4 menn ved utgangen av 2020.

Kartlegging av lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid vil bli rapport for 2021.

Årsresultat

Årets resultat før skatt ble 137,0 mill. kroner og etter skatt 111,7 mill. kroner.

Regnskapet rapporteres i henhold til IFRS (International Financial Reporting Standard). Årsregnskapet er avgitt under forutsetning av fortsatt drift, en forutsetning som er til stede gitt dagens egenkapital. Styret kjenner ikke til vesentlige usikkerheter som vil kunne ha betydning for vurdering av bankens årsregnskap.

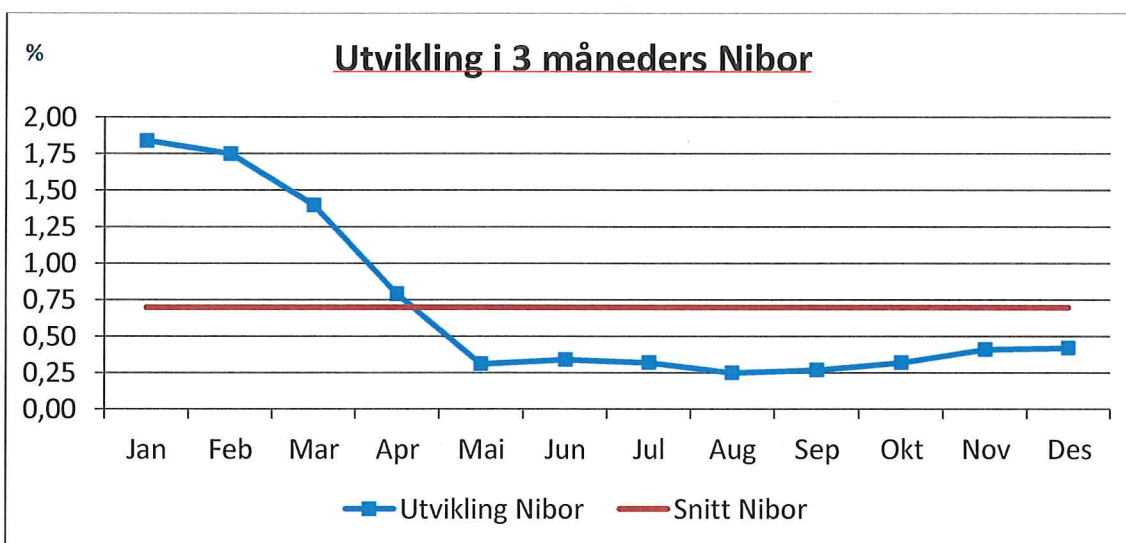
Styret mener at årsberetningen gir en rettvise oversikt av bankens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat pr. 31.12.2020.

Alle tallstørrelser i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2019.

Netto renteinntekter

Bankens rentenetto ble 218,3 mill. kroner (248,3 mill.) – en reduksjon på 30,0 mill. kroner fra 2019. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital sank rentenettoen fra 1,72 % i 2019 til 1,46 % i 2020. Dette skyldes i hovedsak reduksjon i utlånsrentene som følge av redusert pengemarkedsrente og nedgang i styringsrenta. Dette førte til en negativ effekt på rentemarginen i 2. kvartal. De to siste kvartalene har imidlertid rentemarginen vist en positiv utvikling.

Som det fremgår av grafen under har pengemarkedsrenta (målt ved 3 måneders Nibor), beveget seg markert nedover i starten av 2020, med en stabilisering i 2. halvår. Gjennomsnittlig 3 måneders Nibor var 0,70 % i 2020 – ned fra 1,55 % i 2019 og 1,06 % i 2018. Rentenivået er med andre ord markert ned i perioden 2018–2020. Det forventes en mer stabil utvikling i 2021.

Netto provisjons- og andre inntekter

Øvrige inntekter ble i 2020 81,2 mill. kroner (76,1 mill.). Dette gir en netto økning på 5,1 mill. kroner. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital 0,54 (0,53).

Provisjonsinntekter øker med 4,0 mill. kroner til 88,0 mill. kroner (84,0 mill.). Inntekter fra kredittformidling (i all hovedsak provisjoner fra Eika Boligkreditt) viser en økning på 4,2 mill. kroner. Betalingsformidling samlet sett var på et noe lavere nivå i 2020 sammenlignet med 2019.

	2020	2019
Forsikring	15.715	14.923
Kredittformidling	34.333	29.109
Verdipapiromsetning og forvaltning	6.895	6.153
Gebyr fra betalingsformidling/interbankgebyr	28.386	30.807
Garantiprovisjon	2.174	2.406
Andre provisjoner og gebyrer	485	567
Provisjonsinntekter m.v.	87.987	83.963

Andre driftsinntekter viser en reduksjon til 0,9 mill. kroner (1,1 mill.). Provisjonskostnader viser en nedadgående trend i 2020 og beløper seg til 7,7 mill. kroner (8,9 mill.).

Netto inntekter fra finansielle investeringer

2020 viser en inntjening på 37,9 mill. kroner (31,4 mill.). I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital 0,25 (0,22). Årsaken til økt inntjening i 2019, skyldes i hovedsak høyere utbytte fra Eika Gruppen.

Totalt netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi vises i tabell nedenfor.

	2020	2019
Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	181	3.057
Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	915	-1.607
Netto verdiendring på innlån til virkelig verdi	-	113
Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-660	-1.445
Netto verdiendring på aksjer til virkelig verdi over resultatet	1.779	3.373
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultat	2.215	3.491

Høyere kredittrisiko førte til en negativ verdiendring på 0,7 mill. kroner i bankens portefølje av obligasjoner.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader for 2020 ble 182,0 mill. kroner (162,1 mill.). Dette er en økning på 20,0 mill. kroner. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital 1,22 (1,12). Kostnader i forhold til inntekter ble 53,9 % (45,5 %). Justert for engangskostnader knyttet til konvertering av kjernebankløsning, er kostnadsandelen 46,9 %. Vi har et sterkt fokus på kontinuerlig kostnadsforbedring, samtidig som vi skal tilby riktig servicegrad til våre kunder. Bankens målsetting er en kostnadsandel under 42,0 %.

Personal og administrasjonskostnader viser 152,5 mill. kroner (131,3 mill.).

Personalkostnader er ned med 4,5 mill. kroner i forhold til i fjor. Sluttpakker ført i 2019 i forbindelse med nedleggelse av filialer og avvikling av kassefunksjonen, utgjør en vesentlig del av denne forskjellen. Administrasjonskostnader i 2020 inkluderer avsetning på 24,0 mill. kroner i forbindelse med konvertering av kjernebankløsning.

	2020	2019
Lønninger	54.679	59.608
Arbeidsgiveravgift	7.817	8.460
Finansskatt	2.939	3.000
Pensjonskostnader	10.137	7.866
Andre ytelser	2.940	4.044
Administrasjonskostnader	74.022	48.326
Sum	152.534	131.305

Andre driftskostnader utgjorde 20,3 mill. kroner (20,1 mill.). Utenom personalkostnader, er kostnader knyttet til bankens IT-systemer en vesentlig post. IT-systemene er standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad satt ut til eksterne tjenesteleverandører.

Tap - avsetning til tap, kredittrisiko

Netto tap på utlån ble 18,4 mill. kroner (minus 1,3 mill.). Gruppenedskrivninger (steg 1 + 2) er i løpet av året økt med 13,5 mill. kroner til 22,5 mill. kroner. Dette utgjør 0,18 % i forhold til brutto utlån ved utgangen av året. Økningen skyldes i all hovedsak tapsavsetning i steg 2 som følge av covid-19.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 40,2 mill. kroner (51,0 mill.). Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 30,2 mill. kroner (46,8 mill.) Summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement er redusert fra 97,8 mill. kroner til 70,4 mill. kroner. Summen av individuelle nedskrivninger er 20,6 mill. kroner (18,6 mill.).

Banken har ved utløpet av hvert kvartal en detaljert gjennomgang av utlånsporteføljen, for å avdekke tapsindikasjoner og vurdere eventuelle behov for nedskrivninger. Det er knyttet

skjønnsmessige vurderinger til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene og avsetningene, både for enkeltlån og for grupper av lån. Denne vurderingen knytter seg både til sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold.

Disponering av overskudd (beløp i hele 1 000)

Styret foreslår følgende disponering av årets resultat etter skatt på 111 670:

Overført til sparebankens fond	50 204
Overført til utjevningsfond	20 020
Kontantutbytte egenkapitalbevis	36 994
Renter fondsobligasjonskapital	4 452
Sum disponert	111 670

Jæren sparebank søkte den 12. november 2020 Finanstilsynet om tillatelse til endring av vedtektene slik at det åpnes for utdeling av utbytte til kunder fra grunnfondskapitalen. Vedtektsendringen ble behandlet i forstanderskapsmøte den 9. november 2020. Den 11. januar 2021 mottok banken brev fra Finanstilsynet med godkjenning av søknaden om vedtektsendring. Beregning og utbetaling av eventuelt kundeutbytte vil gjelde fra og med disponeringen av regnskapet for 2021.

Bankens forvaltnings- og forretningskapital

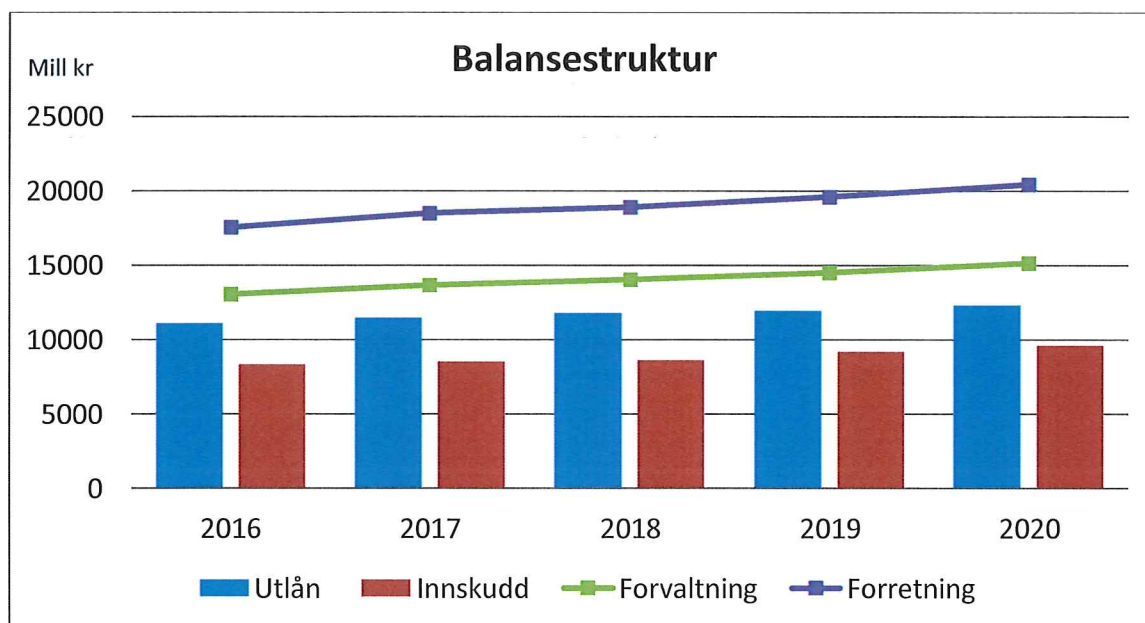
Bankens forvaltningskapital pr. utgangen av 2020 var 15,1 mrd. kroner.

Forvaltningskapitalen har økt med 620,3 mill. kroner siste 12 måneder – tilsvarende en

økning på 4,3 %. Bankens forretningskapital pr. utgangen av 2020 var 20,4 mrd. kroner.

Forretningskapitalen har økt med 797,1 mill. kroner siste 12 måneder – tilsvarende en

økning på 4,1 %. Forretningskapitalen består av bankens forvaltningskapital med tillegg av overført volum i Eika Boligkreditt.

Utlån

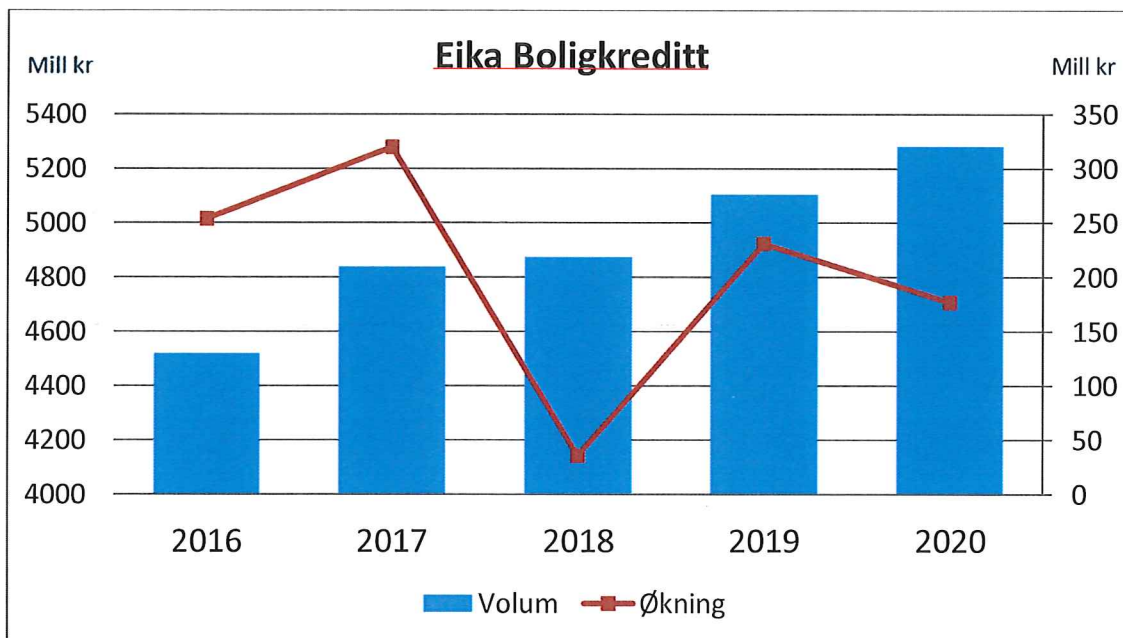
Samlede brutto utlån i balansen har økt med 386,1 mill. kroner til 12,4 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på 3,2 %. Inkludert Eika Boligkreditt har brutto utlån økt med 3,3 % til 17,6 mrd. kroner. Utlånsveksten i Eika Boligkreditt isolert sett var 3,5 % i 2020. Brutto utlån til privatmarked viser en økning på 51,9 mill. kroner til 8,2 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på moderate 0,6 %. Inkludert Eika Boligkreditt har utlån privatmarked økt med 228,7 mill. kroner – tilsvarende 1,7 %. Brutto utlån til næringslivsmarkedet viser en solid økning på 8,7 % til 4,2 mrd. kroner.

BRUTTO UTLÅN

Sektor/næring	31.12.2020	Fordeling	31.12.2019	Fordeling
Personmarked	8.198.986	66,4 %	8.150.397	68,1 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Primærnæring	2.265.616	18,3 %	2.250.492	18,8 %
Produksjonsbedrifter	76.049	0,6 %	43.390	0,4 %
Bygg/anlegg	450.610	3,6 %	372.831	3,1 %
Handel/hotell/restaurant	74.779	0,6 %	76.584	0,6 %
Finans/eiendom	1.135.756	9,2 %	956.982	8,0 %
Tjenesteytende næringer	111.619	0,9 %	79.864	0,7 %
Transport/kommunikasjon	43.053	0,3 %	39.821	0,3 %
Sum	12.356.468	100,0 %	11.970.361	100,0 %

Utlån i Eika Boligkreditt

Overført volum i Eika Boligkreditt utgjør 5 282,2 mill. kroner pr. utgangen av 2020. Volumet økte med 176,8 mill. kroner i løpet av 2020 – tilsvarende 3,5 %. Eika Boligkreditt er en stabil og viktig fundingkilde for banken. Eika Boligkreditt har tilgang til rimeligere funding med lengre løpetider enn det vi som en lokal sparebank har mulighet for å skaffe. Overføringsgraden til Eika Boligkreditt ved utgangen av 2020 er 39,2 % – en økning fra 38,5 % året før.

Innskudd

Innskudd fra kunder har økt med 506,6 mill. kroner til 9,7 mrd. kroner i løpet av året. Dette gir en økning på 5,5 %. Innskudd fra personmarkedet økte med 7,4 % til 6,9 mrd. kroner, mens innskudd fra næringslivet økte med 1,3 % til 2,8 mrd. kroner. Vi ser en god stabilitet i innskuddsmassen – til tross for et meget lavt rentenivå.

Sektor/næring	INNSKUDD			
	31.12.2020	Fordeling	31.12.2019	Fordeling
Personmarked	6.884.703	71,0 %	6.412.905	69,7 %
Offentlig forvaltning	972	0,0 %	1.570	0,0 %
Primærnæring	379.988	3,9 %	305.951	3,3 %
Produksjonsbedrifter	105.193	1,1 %	131.407	1,4 %
Bygg/anlegg	389.123	4,0 %	418.675	4,6 %
Handel/hotell/restaurant	256.389	2,6 %	209.204	2,3 %
Finans/eiendom	1.205.459	12,4 %	1.223.422	13,3 %
Tjenesteytende næringer	389.381	4,0 %	378.107	4,1 %

Transport/kommunikasjon	89.935	0,9 %	113.275	1,2 %
Sum	9.701.144	100,0 %	9.194.517	100,0 %

Innskuddsdekningen ved utgangen av året er 78,5 % (76,8 %). Innskuddsdekningen innenfor privatmarkedet er 84,1 % (78,8 %) mens deknningen innenfor bedriftsmarkedet er 67,8 % (72,8 %). Innskuddsdekningen inkludert overført volum til Eika Boligkreditt, er 55,0 % (53,8 %). Bankens langsiktige målsetting er en innskuddsdekning på minimum 70,0 %. Hensyntatt overført volum i Eika Boligkreditt, skal innskuddsdekningen være minimum 50,0 %. Spredningen i innskuddene vurderes som god – med relativt få store kundeinnskudd i porteføljen.

Risikostyring

En effektiv risikostyring er et viktig element for at banken skal nå sine strategiske målsettinger. Banken har etablert egne risikostrategier, der det er konkretisert styringsmål og rammer. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige plan prosesser. Utviklingen i risikobilde rapporteres periodisk til styret. En viktig del av bankens risikostyring er vurdering av total kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process). I denne prosessen foretas det vurderinger av risikoer banken er eksponert mot med tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på denne vurderingen foretas en beregning av kapitalbehovet for å dekke disse risikoer.

Kredittrisiko

Styret vurderer risikoen for tap på utlån og garantier for person- og landbrukskunder generelt som lav. Kredittrisiko i bankens øvrige næringsengasjement er i stor grad i risikogrupperne lav og moderat, mens risikoen er høyere for de tapsutsatte og misligholdte engasjementene. For de av disse engasjementene hvor det er indikasjoner på tap, er det foretatt individuelle nedskrivning basert på en konkret vurdering.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Banken har en lav til moderat likviditetsrisiko. Markedet for ekstern funding bearbeides aktivt for å sikre at tilstrekkelig funding alltid er til stede.

Banken har 3,0 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er en reduksjon på 84,3 mill. kroner i forhold til inngangen av 2020. I tillegg har banken 121,3 mill. kroner i gjeld til kredittinstitusjoner. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra i overkant av 2 måneder til i underkant av 5 år – med et snitt på ca. 2,4 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som god. Trekkrettighet i DNB er på 300,0 mill. kroner. Banken har et F-lån på 100,0 mill. kroner i Norges Bank. Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er 139,0 ved utgangen av året mens bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 141,0.

Overføring av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2020 økt med 176,8 mill. kroner til 5 282,2 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 3,5 %. Styret vurderer banken sin likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Markedsrisiko

Bankens markedsrisiko består av renterisiko, kursrisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebinding mellom aktiva- og passivasiden og utenom balanse poster. Total renterisiko rapporteres regelmessig til styret. Rentefølsomhet i bankens portefølje er uendret i forhold til i fjor. Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med ett prosentpoeng gir en total renterisiko på 16,1 mill. kroner pr. 31.12.2020.

Bankens utlånsportefølje har et renteforfall på mindre enn ett år. Fastrentelån til kunder blir rentebyttet over til flytende rente. Ved større fastrentelån blir det inngått en rentebytteavtale pr. lån. Ved mindre lån vil rentebytteavtalen omfatte flere lån. Både fastrentelån og rentebytteavtaler bokføres til virkelig verdi i regnskapet. Innskudd til kunder har renteforfall på 1 år eller lavere. Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,12 pr. 31.12.2020. Ifølge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,50 i durasjon på obligasjonsporteføljen.

Kursrisiko er knyttet til aksjer, aksjefond og obligasjoner. For disse investeringer har styret vedtatt rammer. Eksponering blir regelmessig rapport til styret. Disse verdipapirer vurderes til virkelig verdi i regnskapet.

I forhold til valutarisiko har banken en mindre kontantbeholdning i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta. I tillegg har banken noe valutarisiko knyttet til avtale om kjøp av tjenester fra leverandør av kjernebankløsninger, SDC. Banken har ellers ingen aktiva- eller passivaposter i balansen. Imidlertid har banken en indirekte valutarisiko i form av garanti for valutalån formidlet til annen kredittinstitusjon. Banken vil på disse garantier kun ha valutarisiko dersom kunden skulle misligholde lånet. Banken vurderer derfor valutarisikoen som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Banken legger vekt på målrettede tiltak for å forebygge mot og redusere den operasjonelle risikoen.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen viser anskaffelse og anvendelse av likvide midler. Kontantstrømmen deles i operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. I 2020 har det vært netto utbetaling på utlån med 393,8 mill. kroner og netto innbetaling på innskudd med 506,7 mill. kroner. Dette gir netto innbetaling på 112,9 mill. kroner. Ved innfrielse/forfall av obligasjonsgjeld er det tatt opp mindre gjeld, noe som gir netto redusert volum på 74,0 mill. kroner. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter viser utbetalinger på 299,6 mill. kroner. Det er netto investert 2,8 mill. kroner i aksjer/verdipapirer. Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter viser innbetaling på 134,6 mill. kroner. Nettoeffekten av anskaffelsen og anvendelsen av likvide midler gir et innskudd i Norges Bank inkl. kontantbeholdning på 80,7 mill. kroner (80,8 mill.) ved utgangen av året.

Soliditet

Bankens bokførte egenkapital utgjorde pr. utgangen av året 1 982,9 mill. kroner. Av dette utgjør eierandelskapital og overkursfond 548,3 mill. kroner.

Netto ansvarlig kapital utgjør 1 770,8 mill. kroner. Bankens rene kjernekapitaldekning ved utgangen av 2020 er 19,8 % (18,8 %). Kjernekapitaldekningen er 21,2 % (20,2 %) og bankens kapitaldekning er 23,9 % (22,9 %). Ren kjernekapitaldekning hensyntatt forholdsmessig konsolidering i samarbeidende gruppe er beregnet til 18,2 % (18,0 %) ved utgangen av året. Tallene er hensyntatt årets resultat. Den beløpsmessige veksten i utlån har vært høyest innenfor bedriftsmarkedet – der vektingen er på et høyere nivå sammenlignet med personmarkedet. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) utgjør 10,0 % pr utgangen av året.

Ved inngangen til 2021 er de regulatoriske kravene (inkludert bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer) til ren kjernekapital 11,0 %, kjernekapital på 12,5 % og til kapitaldekning er 14,5 %. Banken har i tillegg et Pilar-2 krav på 2,2 %, slik at minstekravet til ren kjernekapital er 13,2 %. Banken oppfylder disse kravene med god margin, noe som bidrar til å gi et godt grunnlag for videre vekst og utvikling av banken i årene som kommer.

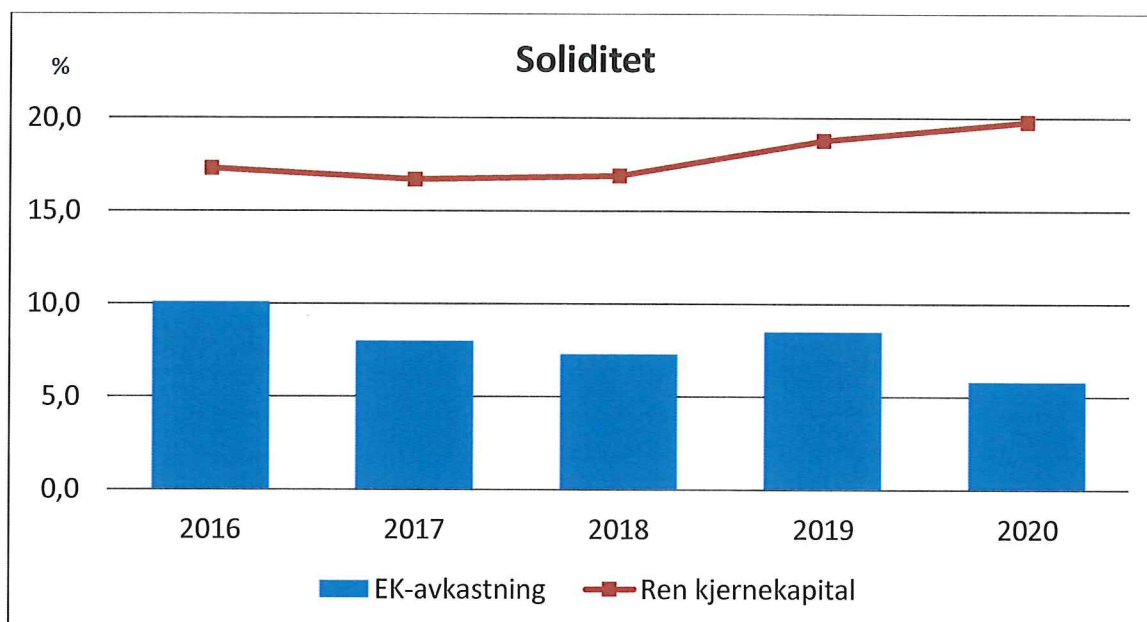
Banken er underlagt reglene om kapitaldekning i Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter. Overholdelse av minimumskrav til kapitaldekning er et vilkår for bankens virksomhet og derfor av sentral betydning i den daglige driften av virksomheten. Banken har et internt minimumsmål for ren kjernekapitaldekning på 14,5 %.

Inntjening pr egenkapitalbevis utgjør 11,60 kroner i 2020 – ned fra 16,30 kroner i 2019. Styret foreslår å utbetale et kontantutbytte på 7,50 kroner pr. egenkapitalbevis, noe som tilsvarer en utdelingsandel på ca. 65 %. Samlet kontantutbytte utgjør 37,0 mill. kroner. Tilsvarende utdelingsandel forrige år var ca. 46 %. Da utgjorde også kontantutbytte 37,0 mill. kroner – tilsvarende 7,50 kroner pr. egenkapitalbevis.

Basert på markedskursen ved årsskifte (kr 160,00), innebærer et utbytte på kr 7,50 en direkteavkastning på ca 4,7 %. I 2019 var direkteavkastningen til sammenligning ca 4,9 %. Foreslått utbytte er hensyntatt myndighetenes signaler om at samlet utdeling for årene 2019 og 2020 holdes innenfor en ramme på maksimalt 30 % av samlet resultat for denne perioden. Styret har i tillegg vurdert soliditeten som betryggende, selv i en situasjon der de negative konsekvensene av pandemien eventuelt skulle bli større enn forventet per nå.

Banken legger til grunn at minimum 60 % av eierandelskapitalens (egenkapitalbeviser) andel av resultatet vil kunne bli utbetalt i kontantutbytte. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser samt behovet for ren kjernekapital.

Bankens egenkapitalbevis har justert for utbytte steget med 9,5 % i løpet av 2020, og sluttet på en kurs tilsvarende 160,00 kroner pr. egenkapitalbevis. Børsverdien ved utgangen av fjoråret var 789 mill. kroner og forholdet pris/bok var 0,79. Antall utstedte egenkapitalbevis er 4 932 523.

Det langsiktige målet for bankens egenkapitalavkastning etter skatt er minimum 8,0 %. Årets resultat etter skatt tilsvarer en egenkapitalavkastning etter skatt på 5,8 %. Dette er en reduksjon fra 8,5 % året før. Justert for engangskostnader knyttet til konvertering av kjernebankløsning, var avkastningen 6,8 %.

Utsikter fremover

Utbruddet av covid-19 og de økonomiske effektene av tiltak for å unngå spredning forventes å påvirke bankens resultat og utvikling noe også i tiden framover. Det vil fortsatt være grad av usikkerhet, særlig knyttet til vekst og tapsvurderinger.

Konkurransen oppleves som sterk innenfor både privatmarkedet og bedriftsmarkedet. På bedriftssiden merker vi priskonkurransen både innenfor landbruk og innenfor øvrig næringsliv.

Banken er i en god posisjon når det gjelder marked, likviditet og soliditet. Styret forventer en periode framover med noe redusert inntjening i underliggende drift. Grunnlaget er imidlertid fortsatt solid for å kunne videreutvikle posisjonen som lokalbanken for Jæren i tiden som kommer.

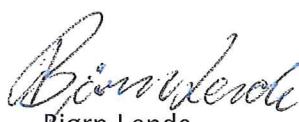
Takk

Styret vil avslutningsvis rette en stor takk til alle ansatte og tillitsvalgte for verdifull innsats og et godt samarbeid gjennom et krevende år. Det er gjennom året lagt et godt grunnlag for å utvikle banken videre som en sterk og synlig lokalbank for Jæren. Styret vil også takke alle kunder og samarbeidspartnere for den tillit som er vist banken gjennom året som er tilbakelagt.

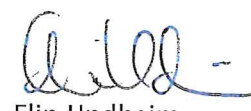
Bryne, 24. februar 2021
Styret i Jæren Sparebank

Per Bergstad
Styreleder

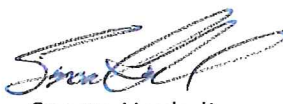
Bjørn Lende
Nestleder

Elin Undheim
Styremedlem

Marie Storhaug
Styremedlem

Snorre Haukali
Styremedlem

Liv Marit Thyse
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Geir Magne Tjøland
Adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP

	Note	2020	2019
(Beløp i 1000 kr)			
Sum renteinntekter på eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat	16	20.732	25.933
Sum renteinntekter på eiendeler vurdert til amortisert kost	16	344.951	414.699
Sum rentekostnader	16	147.351	192.295
Netto renteinntekter		218.332	248.337
Provisjonsinntekter m.v.	17	87.987	83.963
Provisjonskostnader m.v.	17	-7.715	-8.899
Andre driftsinntekter	17	922	1.052
Netto provisjons- og andre inntekter		81.194	76.117
Utbytte	17	34.545	27.771
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	17, 27	1.147	167
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultat	17	2.215	3.491
Netto inntekter fra finansielle investeringer		37.907	31.429
Personal- og administrasjonskostnader	18, 34, 41	152.534	131.305
Avskrivninger og nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	28	9.238	10.702
Andre driftskostnader	19	20.267	20.063
Sum driftskostnader før tap og nedskrivninger		182.039	162.070
Driftsresultat før tap og nedskrivninger		155.394	193.813
Nedskrivninger og tap på utlån	10	18.394	-1.277
Driftsresultat etter tap og nedskrivninger		137.000	195.090
Skattekostnad	20	25.330	41.303
Resultat av drift etter skatt		111.670	153.788
Utvidet resultat			
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon	34	-572	-2.330
Skatt på aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon	20	143	582
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat	25	24.535	9.922
Resultatelement som ikke vil bli reklassifisert til resultatet, etter skatt		24.106	8.175
Totalresultat		135.776	161.962
Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	39	11,6	16,3

BALANSE

	Note	2020	2019
(Beløp i 1000 kr)			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	21, 22	80.701	80.829
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	21, 22	587.213	649.595
Utlån til kunder amortisert kost	7-10, 21, 22	12.203.168	11.854.136
Utlån til kunder virkelig verdi	7-10, 21, 23	110.866	89.523
Sertifikater og obligasjoner	21, 23, 24	1.458.655	1.164.126
Aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultat	21, 23, 25	18.548	17.555
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	21, 23, 25	562.838	534.782
Finansielle derivater	21, 23, 26	100	65
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	27	7.381	6.234
Immaterielle eiendeler	28	18.092	22.628
Varige driftsmidler	28	25.064	25.969
Rett til bruk eiendeler	28	19.111	21.366
Eiendeler holdt for salg	29	21.418	28.201
Andre eiendeler		945	248
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter		20.749	19.251
SUM EIENDELER		15.134.849	14.514.508
Gjeld til kredittinstitusjoner	21, 22, 30	121.328	20.903
Innskudd fra kunder	21, 22, 31	9.701.144	9.194.517
Verdipapirgjeld	21, 22, 32	3.005.508	3.089.803
Finansielle derivater	21, 23, 26	2.732	1.911
Annen gjeld	33	23.154	20.372
Betalbar skatt	20	31.695	46.200
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		38.266	15.879
Utsatt skatt	20	1.690	8.199
Avsetning til pensjonsforpliktelser	34	5.410	5.101
Forpliktelser tilknyttet rett til bruk eiendeler	28	19.895	22.260
Andre avsetninger		936	1.177
Ansvarlig lånekapital	21, 22, 35	200.211	200.323
Sum gjeld		13.151.970	12.626.645
Egenkapitalbeviskapital	38	123.313	123.313
Egne egenkapitalbevis		-313	-373
Overkurs	38	425.285	425.285
Hybridkapital	35	100.415	100.543
Annen innskutt egenkapital		2.832	2.217
Sum innskutt egenkapital		651.532	650.985
Utjevningsfond		350.935	318.409
Sparebankens fond		826.292	775.935
Annen egenkapital		154.119	142.534
Sum opptjent egenkapital	36	1.331.347	1.236.878
Sum egenkapital		1.982.879	1.887.863
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		15.134.849	14.514.508

Bryne, 24. februar 2021
Styret i Jæren Sparebank

Per Bergstad
Styreleder

Marie Storhaug
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Bjørn Lende
Nestleder

Snorre Haukali
Styremedlem

Geir Magne Tjåland
Adm. banksjef

Elin Undheim
Styremedlem

Liv Marit Thyssø
Styremedlem

Oppstilling av endringer i egenkapital

(Beløp i tusen kr.)	Egenkapital bevis	Egne egenkapitalbevis	Overkurs- fond	Annen innskutt egenkapital	Utlejnings- fond	Annen egenkapital*	Sparebankens fond	Hybridkapital	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr. 01.01.19	123.313	-474	425.285	1.577	287.688	121.441	708.237	100.504	1.767.571
Utbetalt utbytte og gaver	-	-	-	-	6	-36.994	-	-	-36.988
Egne egenkapitalbevis	-	101	-	640	-	-436	-	-	305
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-4.984	-4.984
Resultat 2019	-	-	-	-	43.046	46.192	67.698	5.023	161.960
Sum egenkapital pr. 31.12.19	123.313	-373	425.285	2.217	330.740	130.202	775.935	100.543	1.887.863
Periodens resultat	-	-	-	-	20.020	36.994	50.204	4.452	111.670
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon over totalresultat	-	-	-	-	-228	-	-201	-	-429
Verdjustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat	-	-	-	-	402	24.535	354	-	25.291
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	20.194	61.528	50.358	4.452	136.532
Egne egenkapitalbevis	-	60	-	615	-	-618	-	-	57
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-4.580	-4.580
Utbytte og gaver	-	-	-	-	1	-36.994	-	-	-36.993
Sum egenkapital pr. 31.12.20	123.313	-313	425.285	2.832	350.936	154.119	826.292	100.415	1.982.879
Fond for urealiserte gevinster		121.090							
Transaksjoner egne egenkapitalbevis		-3.965							
Utbytte		36.994							
*Annen egenkapital pr. 31.12.20		154.119							
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat pr. 01.01.20		96.556							
Verdjustering finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat		24.535							
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat pr. 31.12.20		121.090							

Kontantstrøm

(beløp i 1000 kroner)	2020	2019
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetaling og gebyrer fra kunder	435.874	493.216
Renteutbetalinger	-83.924	-103.379
Utbetalinger av renter på andre lån/verdipapirer	-81.579	-100.892
Innbetalinger av renter på andre utlån/verdipapirer	23.407	31.379
Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av finansielle eiendeler	-	17.478
Innbetalinger av utbytte, andeler	34.545	27.771
Innbetalinger andre inntekter	1.684	2.566
Utbetalinger til drift	-146.072	-155.685
Skatter	-46.200	-35.750
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	137.735	176.705
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-3.823	-50.655
Salg av aksjer og andeler i andre foretak	1.058	27.591
Innbetalt utbytte fra tilknyttet selskap	-	334
Utbetaling ved omsetning av rentebærende verdipapir	-296.976	-27.000
Kjøp driftsmidler m.v.	-1.867	-323
Salg driftsmidler m.v.	325	-
Innbetaling ved salg av eiendeler holdt for salg	1.700	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-299.584	-50.054
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjon	162.808	-296.149
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	162	213
Netto inn/utbetaling av nedbetalingslån og rammekreditter til kunder	-393.798	-176.393
Netto inn/utbetaling innskudd kunder	506.656	579.455
Innbetalinger ved utstedelse av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	-	-
Utbetaling ved innfrielse av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	-	-
Innbetalinger ved utstedelse av sertifikat-/obligasjonsgjeld	760.000	540.000
Utbetalinger ved innfrielse av sertifikat-/obligasjonsgjeld	-834.000	-737.000
Utbetalinger knyttet til leieavtaler under IFRS 16	-3.113	-3.114
Utbetaling av utbytte	-36.994	-36.994
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	161.721	-129.982
Netto kontantstrøm for perioden	-128	-3.330
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	80.829	84.159
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	80.701	80.829

NOTER

Note 1 Generell informasjon
Note 2 Regnskapsprinsipper
Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger
Note 4 Segmenter
Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning
Note 6 Risikostyring

Kredittrisiko

Note 7 Kredittrisiko
Note 8 Utlån fordelt på kundegrupper og geografi
Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe
Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån

Likviditetsrisiko

Note 11 Likviditetsrisiko

Markedsrisiko

Note 12 Renterisiko
Note 13 Valutarisiko
Note 14 Kursrisiko
Note 15 Finansielle derivater

Resultatregnskap

Note 16 Renteinntekter
Note 17 Andre driftsinntekter
Note 18 Personal- og andre administrasjonskostnader
Note 19 Andre driftskostnader
Note 20 Skatt

Balanse

Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter
Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost
Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi
Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer
Note 25 Aksjer
Note 26 Finansielle derivater
Note 27 Tilknyttet selskap
Note 28 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
Note 29 Eiendeler holdt for salg og investeringseiendommer
Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner
Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder
Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
Note 33 Annen gjeld
Note 34 Pensjonsforpliktelser
Note 35 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon
Note 36 Egenkapital

Øvrige opplysninger

Note 37 Betingede forpliktelser
Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbevisiere
Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis
Note 40 Hendelser etter balansedagen
Note 41 Ytelser til ledende ansatte
Note 42 Transaksjoner med nærstående parter

Note 1 Generell informasjon

Jæren Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken tilbyr gjennom sine 3 kontorer i Klepp, Time og Hå et fullservicekonsept innen bank og finansielle tjenester, ovenfor person- og landbrukskunder samt mindre/mellomstore bedrifter. Bankens hovedkontor har besøksadresse Jernbanegata 6, 4340 Bryne.

Regnskapet for 2020 ble godkjent av styret i Jæren Sparebank 24. februar 2021.

Note 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Banken avlegger regnskap i samsvar med International Reporting Standards (IFRS) som er godkjent av EU, og har benyttet alle IFRS-standarder og fortolkninger som er som er obligatorisk for årsregnskapet som avlegges 31.12.2020.

Regnskapet er basert på historisk kost prinsippet med unntak av:

- Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat
- Finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultat

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

NYE STANDARDER OG FORTOLKNINGER SOM ER TATT I BRUK FOR REGNSKAPSÅRET 2020

Det er ingen nye standarder som har trådt i kraft med virkning for regnskapsåret 2020. Det er imidlertid gjort enkelte endringer i noen av de gjeldende standarder, men disse anses ikke å ha vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet i 2020

Nye standarder med framtidig ikrafttredelsestidspunkt:

Pr 31.12.2020 er det relativt få kjente fremtidige endringer i regnskapsprinsipper som får konsekvenser for regnskapet. Fase II prosjektet av IBOR-reformen ble avsluttet 27. august 2020 og det medfører tillegg til IFRS 4, IFRS 7, IFRS 9 og IFRS 16 som følge av bytte av referanserate. Endringene blir effektive fra og med 1. januar 2021.

SEGMENTINFORMASJON

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Banken rapporterer på 2 driftssegmenter, bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper og er i overensstemmelse med den interne rapporteringen til Jæren Sparebank.

INNETEKTSFØRING

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer i steg 3 beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Transaksjonskostnader resultatføres umiddelbart.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån presenteres på linjen for renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultat eller renteinntekter vurdert til amortisert kost i samsvar med den underliggende klassifisering av utlån.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes og i tråd med IFRS 15. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. Gebyrer som mottas i forbindelse med finansielle garantier resultatføres over garantiperioden. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert. Provisjon for lån overført til Eika Boligkreditt føres som provisjonsinntekter i regnskapet.

Utbytte fra investeringer inntektsføres når utbytte mottas.

Leieinntekter inntektsføres løpende etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Klassifisering og måling

Prinsipper for klassifisering og måling av finansielle eiendeler er definert i IFRS 9, og klassifisering foretas basert på grunnlag av formålet med anskaffelsen og eiendelens karakteristika. Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende tre målekategorier:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen.

Definisjonen av et finansielt instrument reguleres i IAS 32. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære gjeldsinstrumenter og egenkapitalinstrumenter, herunder derivater. Med ordinære gjeldsinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoer som følger av ordinære renteinstrumenter.

Gjeldsinstrumenter (renteinstrumenter)

Gjeldsinstrumenter, definert som alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter, må gjennom to tester for å avgjøre klassifisering og måling etter IFRS 9.

Den første testen gjøres på instrumentnivå, og er en vurdering av instrumentets kontraktsmessige vilkår. Denne testen omtales som SPPI-testen (SPPI=solely payment of principal and interest). Det er kun instrumenter med kontraktsmessige kontantstrømmer som bare består av betaling av «normal» rente og hovedstol på gitte datoer som kvalifiserer for amortisert kost-måling. Alle andre finansielle instrumenter skal måles til virkelig verdi. Dette kan omfatte instrumenter med kontraktsmessig vilkår som er urelatert til enkle gjeldsinstrumenter, som for eksempel instrumenter med gearing eller «innebygde derivater». «Normal» rente omfatter godtgjørelse for tidsverdien av penger (risikofri rente), kredittrisiko, andre enkle («basic») utlånsrisikoer (for eksempel likviditetsrisiko) og -kostnader (for eksempel administrative kostnader) samt fortjenestemargin.

Instrumenter som i utgangspunktet kvalifiserer for amortisert kostmåling må deretter gjennom en forretningsmodell-test. Denne gjøres på porteføljnivå:

- Gjeldsinstrumenter skal måles til amortisert kost dersom instrumentene holdes i en forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentet for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer.
- Instrumenter med kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol som både holdes for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap (OCI) med renteinntekt og eventuell nedskrivning ført i det ordinære resultatet. Det vil si at instrumentet

balanseføres til virkelig verdi, renter og nedskrivning for kredittap føres i det ordinære resultatet tilsvarende som om instrumentet hadde vært målt til amortisert kostmåling, mens øvrige verdiendringer føres over utvidet resultatregnskap.

- Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Dette vil typisk være instrumenter som inngår i trading-porteføljer, porteføljer som styres, måles og rapporteres til ledelsen i henhold til virkelig verdi og porteføljer med for stort omfang av salg til å falle inn i en av de to øvrige forretningsmodellene.
- Instrumenter som etter disse testene skal måles til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendringer over OCI, kan likevel utpekes til måling til virkelig verdi over resultat dersom dette tar vekk eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold («accounting mismatch»).

Egenkapitalinstrumenter

Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultat, men et egenkapitalinstrument kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer ført mot utvidet resultatregnskap.

Derivater

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultat, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Gjeldsinstrumenter som går gjennom SPPI-testen og som er omfattet av en forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentet for å motta kontraktmessige kontantstrømmer blir vurdert til amortisert kost. I regnskapet er følgende poster målt til amortert kost:

- Utlånsmassen med flytende rente
- Fordringer på kredittinstitusjoner samt kontanter og fordringer på sentralbanker

Finansielle eiendeler og finansiell gjeld vurdert til amortisert kost er ved første gangs måling vurdert til virkelig verdi med tillegg av direkte transaksjonsutgifter. I perioder etter første måling verdivurderes eiendelene/gjelden til amortisert kost etter effektive rentemetode.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI)

Renteinstrumenter som går gjennom SPPI-testen og som er omfattet av en forretningsmodell med formål å både holdes for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer ført over utvidet resultatregnskap (OCI) med renteinntekt og eventuell nedskrivning ført i det ordinære resultatet.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom og belåningsgrad under 60 % til Eika Boligkreditt (EBK). Banken overfører utlån kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Basert på dette har banken vurdert overføringer til EBK som uvesentlig for klassifisering til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat, og utlån som kan overføres til EBK er klassifisert under målekategori amortisert kost.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål. For egenkapitalinstrumenter som ikke holdes i handelsportefølje kan banken velge regnskapsføring over utvidet resultat (uten resirkulering).

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. For ytterligere informasjon om bankens omfang og bruk av derivater, se note 26.

Egenkapitalinstrumenter som inngår i bankens investerings- / handelsportefølje blir regnskapsført til virkelig verdi over resultat. Instrumentene gir kontantstrømmer som er avkastning fra andre faktorer enn renter og avdrag, og bryter derfor med SPPI-testen.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultat i henhold til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen og kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste. Salg utføres for å dekke uventede likviditetsbehov. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi, og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til bankens ledelse og styre.

Finansielle instrumenter bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendring over resultat

Finansielle instrumenter klassifiseres i denne kategorien dersom klassifiseringen eliminerer eller i vesentlig grad reduserer periodiseringsforskjeller for gevinster og tap for sikringsinstrumenter og sikringsobjekter ved økonomisk sikring.

Finansielle forpliktelser som er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi kan også klassifiseres i denne kategorien.

Utlån med fast rente er klassifisert under denne kategori. Dette som følge av at banken sikrer renterisikoen til denne vesentlige balanseposten med derivater. Sistnevnte skal alltid måles til virkelig verdi over resultat og en regnskapsføring av utlånene til amortisert kost vil således medføre vesentlige fluktuasjoner i resultatet. En bokføring til virkelig verdi med verdiendringer over resultat vil medføre en mer harmonisert sammenstilling av resultatene til derivatene og verdiendring på utlånene.

Av samme årsak er bankens *finansielle gjeld med fast rente* klassifisert under denne kategori. Sistnevnte omfatter gjeld til kredittinstitusjoner, innskudd, gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer samt ansvarlig lån og fondsobligasjoner med fast rente.

Derivater innregnes til virkelig verdi på det tidspunktet derivatkontrakten inngås og deretter løpende til virkelig verdi. Derivater i balansen er utelukkende rentebytteavtaler (renteswapper). Endringer i estimerte verdier på derivater medtas i regnskapet under «Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter» i den perioden de oppstår. Mens realiserte gevinster (tap) klassifiseres som renteinntekter/(rentekostnader).

Virkelig verdi

Måling av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra meglere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelige for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs innregning anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter» i den perioden de oppstår.

Tapsnedskrivning av utlån

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost og til virkelig verdi over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, ubenyttede kreditter, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Ved førstegangs innregning skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap (steg 1). 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kreditrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden førstegangs innregning skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen (steg 2). Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning (steg 3).

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Sikringsbokføring

Jæren Sparebank benytter ikke sikringsbokføring. I stedet er alle sikringsforretninger og sikrede poster klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres med et nettobeløp i balansen bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Selskapsregnskapet er presentert i norske kroner som er selskapets funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter/skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris, fratrukket eventuell restverdi, over driftsmidlenes brukstid.

LEIEAVTALER

Med virkning fra 01.01.2019 er det vedtatt at en leieavtale som er vesentlig og har en varighet utover 12 måneder regnskapsføres i henhold til IFRS16. Dermed skal forpliktelsen knyttet til fremtidig leiebetaling regnskapsføres i balansen som en forpliktelse. Tilsvarende skal retten til fremtidig bruk klassifiseres som en eiendel. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler og kostnadsføres løpende.

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler og grupper av eiendeler og gjeld er klassifisert som holdt for salg hvis deres balanseførte verdi vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon i stedet for via fortsatt bruk. Dette er ansett oppfylt bare når salg er svært sannsynlig og anleggsmidlet (eller grupper av anleggsmidler og gjeld) er tilgjengelig for umiddelbart salg i dets nåværende form. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi med fradrag for salgsutgifter. Eventuelle nedskrivninger føres over resultatet på linjen for av- og nedskrivninger.

HYBRIDKAPITAL

Jæren Sparebank har utstedt en fondsobligasjon. Fondsobligasjonen er evigvarende, med rett for utsteder til å tilbakebetale kapitalen på bestemte datoer - første gang 5 år etter utstedelsesdatoen. Avtalevilkårene oppfyller kravene i Kapitalkravforskriften og instrumentet er inkludert i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Dette innebærer at banken har en ensidig rett til å la være å betale renter og/eller tilbakebetale pålydende på instrumentene til hybridkapitalinvestorene. På bakgrunn av dette tilfredsstiller ikke instrumentene gjeldsdefinisjonen i IAS 32 og er klassifisert som egenkapital.

En andel av resultatet som tilsvarer påløpte renter allokteres til hybridkapitalinvestorene og akkumuleres som hybridkapital som en del av bankens egenkapital. Tilsvarende vil renteutbetalinger redusere hybridkapitalen ved utbetaling til hybridkapitalinvestorene. Transaksjonskostnader knyttet til utstedelse av hybridkapital er regnskapsført som fradrag i annen egenkapital, tilsvarende som emisjonsutgifter ved egenkapitalemisjoner.

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 – 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Periodens utsatt skatt/skattefordel nettoføres og regnskapsføres i balansen i tråd med IAS 12.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil banken redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

PENSJONER OG PENSJONSSFORPLIKTELSE

Jæren Sparebank har en innskuddsbasert og en ytelsesbasert pensjonsordninger for sine ansatte.

Pensjonsforpliktelser beregnes i samsvar med IAS 19. Økonomiske parametere lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelser er oppdatert på balansedagen, herunder er diskonteringsrenten fastsatt basert på markedsrenter på balansedagen.

Netto pensjonsforpliktelse beregnes og føres opp som langsiktig gjeld i regnskapet. Netto pensjonsforpliktelser fremkommer som differansen mellom brutto pensjonsforpliktelse som er nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser, pensjonsmidler i forsikringsfond og pensjonspremiefond. Videre er det i den balanseførte netto pensjonsforpliktelse korrigert for avvik i estimer og effekt av endrede forutsetninger. Estimert- og forutsetningsavvik bokføres direkte mot egenkapitalen via totalresultatet. Kostnaden tilknyttet den innskuddsbaserte pensjonsordningen bokføres løpende i regnskapet. Pensjonskostnader føres i resultatregnskapet under posten "Lønn og generelle administrasjonskostnader".

AVSATT UTBYTTE

Avsatt utbytte blir bokført som egenkapital til forstanderskapet har gjort endelig vedtak om utbetaling.

FORPLIKTELSE/AVSETNINGER

Avsetning til forpliktelse foretas i samsvar med IAS 37. Krav til avsetning er at det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelse, og at det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelser vil komme til oppgjør. Avsetninger beregnes som nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelser.

BETINGEDE FORPLIKTELSE OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser. Det foretas avsetning for usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelser materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene er beregnet pålitelig.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMMOPPSTILLING

Kontantstrømmoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings -, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige

lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden. Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

ENGANGSKOSTNADER I FORBINDELSE MED OVERGANG TIL NY TEKNOLOGIPLATTFORM

Gjennom høsten 2020 ble det gjennomført en grundig prosess for å vurdere om dagens teknologiplattform er tilstrekkelig kostnadseffektiv og tilpasset økte krav til digitale løsninger. Som et resultat av denne prosessen, ble det den 18. desember 2020 inngått en avtale med TietoEVERY som innebærer konvertering av kjernebankløsning fra SDC til TietoEVERY - planlagt gjennomført i 2022/2023. Avtalen med SDC ble sagt opp i desember 2020 og har 3 års oppsigelse.

Banken har pr. 31.12.2020 avsatt ca. kr. 24,0 mill. i forbindelse med konvertering av kjernebankløsning fra SDC til TietoEVERY. Beløpet relaterer seg til tjenestevederlag SDC fra tidspunkt for konvertering til utløp av gjeldende avtale, samt avsetning i forhold til immaterielle eiendeler. Direkte konverteringskostnader er beregnet til om lag kr. 15,0 mill. Disse kostnadene vil bli belastet i 2021 og 2022. Intern ressursbruk i banken kommer i tillegg. Fra og med 2023 forventes det en årlig besparelse på i overkant av kr. 10 mill. i tjenestevederlag.

NEDSKRIVING AV FINANSIELLE EIENDELER UNDER IFRS 9 - NEDSKRIVINGSMODELL

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 90 sammenhengende dager. En kundes engasjement vil også bli klassifisert som misligholdt dersom banken vurderer at kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at kundens finansielle forpliktelser overfor banken ikke vil bli oppfylt. I slike tilfeller vil kunden bli tapsmarkert og det blir gjennomført en individuell vurdering av nedskrivningsbehovet.

Fra og med 1.1.2021 innføres ny definisjon av mislighold, det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har et overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden i samme kundegruppering er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Banken fikk i februar 2020 på plass en ny PD modell, beskrivelsen som følger dekker denne modellen. For detaljer rundt den gamle modellen og endringer sammenlignet med den nye modellen, se tilsvarende informasjon om PD-modell fra prinsippnoten til årsregnskapet 2019 gjengitt avslutningsvis i denne noten.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på «tid som kunde» og «tid siden siste kredittsøk». Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorisont. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholds sannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.).

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. Mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ og $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD\ 12\ mnd > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller $PD\ liv > PD\ liv\ ini * 2$

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde

en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2.

Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikounntak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko.

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har et overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – basis, nedside og oppside – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til fire år fram i tid. Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvektning basis 70%, nedside 20% og oppside 10%. Variablene arbeidsledighet, oljepris, husholdningers gjeldsgrad og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Variablene og tilhørende vektning fastsettes av sjefsøkonom i Eika Gruppen. Vektingen av variablene er endret i forhold til 2019.

De makroøkonomiske variablene er ikke uavhengige, noe som betyr at en endring i en variabel vil påvirke prognosen for enkelte av de andre variablene, det gir derfor begrenset informasjon å se på sensitiviteten til hver enkelt variabel.

I nedside scenarioet er hver variabel tilordnet en lavere forventning relativt til basis scenarioet og visa versa i oppside scenarioet. Tabellen nedenfor viser prognosen for de ulike variablene i alle tre scenarioer.

Pr. 01.01.2021 er det følgende forventninger til utvikling i makrovariablene:

	2021	2022	2023	2024
Basis				
Arbeidsledighet (nivå)	4,5 %	4,3 %	4,1 %	4,1 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,2 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	43	46	48	48
	2021	2022	2023	2024
Nedside				
Arbeidsledighet (nivå)	5,0 %	4,8 %	4,6 %	4,6 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	-2,0 %	-2,0 %	1,0 %	0,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	26	28	28	28
	2021	2022	2023	2024
Oppside				
Arbeidsledighet (nivå)	3,9 %	3,7 %	3,5 %	3,5 %
Endring i husholdningenes gjeldsgrad	0,9 %	0,9 %	1,0 %	1,7 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Oljepris (USD pr. fat)	63	66	68	68

BETALINGSLETTELSER (forbearance)

Engasjement med betalingslettelser kan være enten friske eller tapsutsatte. Engasjement med betalingslettelser omfatter engasjement der det er gitt mer gunstige vilkår (reforhandling), eller refinansiering av et engasjement, som følge av at debitor har økonomiske problemer. Kriteriet om at kunden er i økonomiske problemer skiller betalingslettelser fra vanlige forretningsmessige reforhandlinger av vilkår. Det er med andre ord et tilleggsmoment at banken ikke ville gitt lån til disse vilkår ved en ordinær låneutstedelse. Dette definerer «forbearance». Dersom et engasjement kommer inn under denne kategorien genereres en periode på 24 måneder før det eventuelt friskmeldes. Disse engasjement blir overstyrt til steg 2 – hvis de ikke allerede finnes i steg 2 eller 3, og PD kan bli oppregulert. Se note 9.

COVID-19

Situasjonen rundt covid-19 har ført til en vesentlig og rask endring i kredittrisikoen for bankens portefølje. Betydelig estimatusikkerhet rundt situasjonen med covid-19, fører til at det nødvendig å benytte vesentlig mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån. De modellberegnete nedskrivningene tar fortsatt ikke tilstrekkelig høyde for den usikre situasjonen banken befinner seg i, med vesentlig dårligere makroutsikter enn de som er oppdatert i den eksisterende nedskrivningsmodellen.

Banken har beregnet nedskrivninger i steg 1 og steg 2 for kunder i bedriftsmarkedet, på grunnlag av hvor utsatte de ulike bransjene er innenfor bankens engasjement.

Effekten pr. 31.12.2020 av covid-19 på ulike sektorer og bransjer er delt inn i 5 grader/nyanser:

1. I liten grad påvirket (lav risiko). Samlet eksponering er kr. 2 500 mill.
2. I noen grad påvirket (lav til medium risiko). Samlet eksponering er kr. 78,3 mill.
3. I middels grad påvirket (medium risiko). Samlet eksponering er kr. 1 058,4 mill.
4. I betydelig grad påvirket (medium til høy risiko). Samlet eksponering er kr. 418,8 mill.
5. I høy grad påvirket (høy risiko). Samlet eksponering er kr. 79,8 mill.

Hver grad av risiko (1-5) blir tilført en «justeringsfaktor» i prosent. Støtteordninger fra staten er i noen grad hensyntatt i vurderingen av justeringsfaktorer for de ulike bransjer. Justeringsfaktoren for den enkelte bransje multipliseres med bankens eksponering i hver bransje. De beregnede nedskrivningsbeløpene etter risiko og eksponering, legges så til de modellberegnete nedskrivninger per bransje. Nedskrivninger på utlån til bedriftsmarkedet har økt med kr. 11,2 mill. pr. 31.12.2020, sammenlignet med hva som er beregnet i nedskrivningsmodellen. Nedskrivningene er i sin helhet ført på steg 2 – se note 10 for ytterligere informasjon.

Personmarkedet er mindre utsatt for tap. Banken har hovedsakelig lån med pant i bolig som har gjennomsnittlig lav belåningsgrad. Velferdsordningene i Norge, inkludert spesifikke tiltak innført i forbindelse med covid-19 for blant annet permitterte, medfører også at personmarkedet er mindre utsatt for tap. Likevel er det risiko for økte tap i personmarkedet som følge av covid-19, og det er beregnet tilleggsnedskrivninger med en justeringsfaktor multiplisert med utestående eksponering. Det må videre forventes en viss usikkerhet når det gjelder utvikling i boligpriser framover. Nedskrivninger på utlån til personmarkedet har økt med kr. 2,5 mill. pr. 31.12.2020, sammenlignet med hva som er beregnet i nedskrivningsmodellen.

Det er innenfor utlån foretatt en noe mer detaljert inndeling av sektorene Handel/hotell/restaurant og Finans/eiendom. Dette er gjort for å gi mer detaljert informasjon i lys av situasjonen rundt covid-19.

Utlån med statsgaranti fra GIEK er et instrument direkte relatert til covid-19 og tiltak iverksatt fra myndighetenes side. Lånegarantiordningen for bedrifter var et av de første tiltakene fra regjeringen for å redde norske arbeidsplasser. Ordningen skal sikre delvis statsgaranterte lån til bedrifter som står overfor en akutt likviditetsmangel som følge av covid-19, og dermed bidra til å finansiere norsk næringsliv.

Banken sin tildelte ramme av samlet garantiramme i ordningen utgjør kr. 116,5 mill. Banken har ved utgangen av året innvilget 10 lån med statsgaranti fra GIEK. Et lån er tilbakebetalt og samlet lånebeløp ved utgangen av året er kr. 14,9 mill.

Utbruddet av covid-19 og de økonomiske effektene av tiltak for å unngå spredning forventes å påvirke bankens resultat og utvikling noe også i tiden framover. Det vil fortsatt være grad av usikkerhet, særlig knyttet til vekst og tapsvurderinger.

Betalingsutsettelse gitt som følge av covid-19, har ikke automatisk ført til forbearance eller overgang til steg 2.

INNREGNING, FRAREGNING, FORBEARANCE/BETALINGSLETTELSER OG KONSTATERING

Tapsmodellen er bygget opp slik at en ny lånekonto defineres som et nytt engasjement, mens innfrielse av lånekonto defineres som fraregning. Ny lånekonto tildeles når en kunde refinansierer engasjementet sitt. Reforhandlede lån defineres som utlån hvor det er gitt lettelse i vilkår samtidig som kunden har fått betalingsproblemer, og at man ikke ville gitt aktuelle vilkår ved en ordinær låneutstedelse. Disse konti blir merket som reforhandlet (forbearance/betalingslettelse) og blir således automatisk overstyrt til steg 2 (dersom engasjementet ikke er i steg 2 eller 3 fra før). Ellers vises til avsnitt om innregning og fraregning i note 2 – regnskapsprinsipper. Konstatert av tapsnedskrivning (bokføring mot kundens engasjement) skal foretas når alle sikkerheter er realisert og når det er avklart at det ikke er mulig å få engasjementet tilbakebetalt. Kravet mot kunden består, og følges opp, med mindre det er inngått avtale om ettergivelse med kunden.

INDIVIDUELLE TAPSVURDERINGER I STEG 3

For engasjement hvor det er identifisert objektive indikasjoner på at det kan foreligge en risiko for redusert betjeningssevne, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. I beregning av nedskrivninger i steg 3 hensyntas et vektet snitt av tre ulike scenarier for estimerte fremtidige kontantstrømmer.

Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Både makroøkonomiske forhold og spesifikke forhold knyttet til de utsatte engasjementene vurderes. Estimerte fremtidige kontantstrømmer baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen og vektet som et snitt av tre scenarier. Det er knyttet betydelig usikkerhet til de skønsmessige vurderingene som er lagt til grunn for fremtidige kontantstrømmer, og derfor kan endelig utfall avvike fra den vurderingen som er gjort. Det vises til note 10.

VIRKELIG VERDI I IKKE AKTIVE MARKEDER

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. Det vises til note 23.

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 2 Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendelenes art i regnskapet.

Som følger av mislighold på lån har banken tiltrådt pant på et tomteområde. Eiendelen inngår ikke i bankens kjernevirksomhet. Banken har inngått en avtale om salg av tomteområdet. Denne er klassifisert som eiendel holdt for salg. I tillegg har banken som følge av en konkurs tiltrådt pant i et leilighetsprosjekt. Leilighetene er bokført til forventet markedsverdi på overtakelsestidspunktet. Leilighetene er klassifisert til eiendel holdt for salg. Det vises til note 29.

Det er foretatt en nedskrivningstest av leilighetsprosjektet. Vurderingen er gjort basert på estimat på fremtidige kontantstrømmer og diskonteringsrente. En fremtidig endring i disse forutsetningene og estimatene kan føre til fremtidige nedskrivninger.

PENSJONSFORPLIKTELSE

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater herunder, avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, utvikling i Folketrygdens grunnbeløp (G), utviklingen i antall uføretrygdete og levealder. Forutsetningene er fastsatt i samsvar med veiledning om pensjonsforutsetninger fra Norsk Regnskapsstiftelse. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp for pensjonsforpliktelser og pensjonskostnadene.

Note 4 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Basert på kriteriene i IFRS 8 har banken 2 rapporteringspliktige driftssegmenter, PM (privatmarked) og BM (næringslivsmarked). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper. Generell finansiell rådgivning inngår i disse segmentene, samt inntekter knyttet til disse kundegruppene. Øvrige virksomhet presenteres samlet, og er i hovedsak knyttet til felles tjenester og plasseringer.

Regnskapsprinsipper som anvendes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som beskrevet i note 2. Fundingkostnader er fordelt i henhold til behovet for funding i henholdsvis PM og BM.

Banken har kun virksomhet i Norge. Bankens øverste beslutningstaker er administrerende banksjef.

2020				
Resultat	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto renteinntekter	119.065	102.942	(3.675)	218.332
Netto provisjonsinntekter m.v.	63.000	17.271		80.271
Utbytte og inntekter av verdipapirer			35.692	35.692
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultatet			2.215	2.215
Andre driftsinntekter	51	871		922
Sum andre inntekter	63.051	18.142	37.907	119.101
Lønn- /personalkostnader	28.955	13.005	36.552	78.512
Administrasjonskostnader	1.507	423	72.092	74.022
Andre driftskostnader inkl. avskrivninger	2.355	662	26.488	29.505
Sum driftskostnader	32.817	14.090	135.132	182.039
Driftsresultat før tap og nedskrivninger	149.300	106.995	(100.900)	155.394
Nedskrivninger og tap på utlån	7.030	11.363		18.394
Driftsresultat etter tap og nedskrivninger	142.269	95.631	-100.900	137.000

Balanse

Brutto utlån til kunder	8.198.986	4.157.481		12.356.468
Nedskrivninger i steg 3	9.774	10.705		20.480
Nedskrivninger i steg 1+2	5.902	16.052		21.955
Utlån til kunder	8.183.309	4.130.724		12.314.033
Øvrige eiendeler			2.820.816	2.820.816
Sum eiendeler	8.183.309	4.130.724	2.820.816	15.134.849
Innskudd fra kunder	6.884.703	2.816.441		9.701.144
Øvrige gjeld og egenkapital			5.433.705	5.433.705
Sum gjeld og egenkapital	6.884.703	2.816.441	5.433.705	15.134.849

Resultat	2019			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto renteinntekter	146.942	106.866	(5.471)	248.337
Netto provisjonsinntekter m.v.	58.227	16.838		75.065
Utbytte og inntekter av verdipapirer			27.938	27.938
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultatet			3.491	3.491
Andre driftsinntekter	139	913		1.052
Sum andre inntekter	58.366	17.751	31.429	107.546
Lønn- /personalkostnader	29.950	12.422	40.607	82.979
Administrasjonskostnader	1.662	845	45.819	48.326
Andre driftskostnader inkl. avskrivninger	3.185	507	27.073	30.765
Sum driftskostnader	34.797	13.774	113.499	162.070
Driftsresultat før tap og nedskrivninger	170.511	110.842	(87.540)	193.813
Nedskrivninger og tap på utlån	(1.030)	(246)		(1.277)
Driftsresultat etter tap og nedskrivninger	171.542	111.088	-87.540	195.090

Balanse

Brutto utlån til kunder	8.150.397	3.819.963		11.970.361
Nedskrivninger i steg 3	4.977	13.381		18.358
Nedskrivninger i steg 1+2	4.133	4.210		8.343
Utlån til kunder	8.141.287	3.802.372		11.943.659
Øvrige eiendeler			2.570.849	2.570.849
Sum eiendeler	8.141.287	3.802.372	2.570.849	14.514.508
Innskudd fra kunder	6.412.905	2.781.612		9.194.517
Øvrige gjeld og egenkapital			5.319.991	5.319.991
Sum gjeld og egenkapital	6.412.905	2.781.612	5.319.991	14.514.508

Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning

Kapitalstyring

Banken har følgende målsetninger for kapitalstyringen:

- 1) Overholde eksterne krav til kapitaldekning fastsatt av regulerende myndigheter.
- 2) Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- 3) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte utviklingen av bankens virksomhet
- 4) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase til at denne bidrar til at prisen på bankens egen finansiering blir på et akseptabelt nivå

Ved utgangen av 2020 er de regulatoriske kravene (inkludert bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer) til ren kjernekapital 11,0 %, kjernekapital 12,5 % og kapitaldekning 14,5 %. I tillegg kommer bankens Pilar II-tillegg på 2,2 %. Banken oppfyller disse kravene med god margin.

Finanstilsynets kom i desember med presiseringer av vektingsregler for engasjementer på byggelån hvor bygget skal videreselges. Dette medførte en økning i kapitalvektingen fra tidligere 100 til nå 150 prosent for disse engasjementene. For banken har denne endringen medført en økning i beregningsgrunnlaget, og en svekkelse av ren kjernekapital med ca. 0,5 prosentpoeng.

Ansvarlig kapital	31.12.20	31.12.19
Sparebankenes fond	826.292	775.935
Egenkapitalbeviskapital	123.313	123.313
-Egne egenkapitalbevis	-313	-373
Overkursfond	425.285	425.285
Annen egenkapital	156.952	144.751
Utjevningsfond	350.935	318.409
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	1.882.464	1.787.320
Utbytte	-36.994	-49.325
-Immaterielle eiendeler /utsatt skattefordel	-13.569	-16.971
-Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-1.591	-1.273
-Ansvarlig kapital i annen finansinstitusjon	-359.496	-349.645
Sum ren kjernekapital	1.470.814	1.370.105
Fondsobligasjoner	100.000	100.000
Sum kjernekapital	1.570.814	1.470.105
Ansvarlig lånekapital	200.000	200.000
Sum tilleggskapital	200.000	200.000
Netto ansvarlig kapital	1.770.814	1.670.105
Risikovektet kapital	31.12.20	31.12.19
Kredittrisiko - standardmetode	6.831.557	6.790.801
Operasjonell risiko	591.957	560.223
Cva- tillegg	710	504
Sum beregningsgrunnlag	7.424.224	7.351.528
Kapitaldekning	23,9 %	22,7 %
Kjernekapitaldekning	21,2 %	20,0 %
Ren kjernekapital	19,8 %	18,6 %
Forholdsmessig konsolidering av selskaper i samarbeidende gruppe (EBK og Eika Gruppen)		
Kapitaldekning	22,3 %	21,9 %
Kjernekapitaldekning	19,8 %	19,3 %
Ren kjernekapital	18,4 %	17,9 %
Beregningsgrunnlag	9.916.074	9.503.560

Minimumskrav til ansvarlig kapital	31.12.20	31.12.19
Kredittrisiko		
Lokale og regionale myndigheter	4.934	628
Institusjoner	6.733	9.057
Foretak	81.310	137.589
Massemarkedsengasjementer	102.143	
Engasjementer med pantesikkerhet i bolig	270.242	342.051
Forfalte engasjementer	2.143	3.762
Høyrisiko-engasjementer	39.996	
Obligasjoner med fortrinnsrett	4.305	4.515
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	9.395	10.370
Andeler i verdipapirfond	1.448	1.369
Egenkapitalposisjoner	16.893	15.534
Øvrige engasjementer	6.983	18.489
Sum kredittrisiko	546.525	543.363
Operasjonell risiko	47.357	44.818
Cva- tillegg	57	40
Totalt	593.938	588.221
Overskudd av ansvarlig kapital	1.176.876	1.095.448

Banken utarbeider årlig et ICAAP- dokument som gir en nærmere presisering av kapitalbehovet. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlig kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmesider – Pilar III dokument.

Forpliktelse om tilførsel av kapital i Eika Boligkreditt (EBK)

Jæren Sparebank er en av eierbankene i EBK. Alle eierbankene har en forpliktelse om tilførsel av kapital i EBK, i den grad det er nødvendig for å opprettholde selskapets kapitalmål. Kapitalmål kan endres etter anbefaling eller pålegg fra Finanstilsynet.

Eierbankenes ansvar for tilførsel av kapital er proratarisk, og fordeles i henhold til den enkelte eierbanks andel av EBK sin utlånsportefølje på emisjonstidspunktet. Den enkelte eierbanks forpliktelse kan økes inntil to ganger deres opprinnelige pro rata andel dersom det er eierbanker som misligholder forpliktelsene om innbetaling av kapital. Sum tilført kapital i EBK er med i ren kjernekapital i annen finansinstitusjon. Jæren Sparebank har totalt ren kjernekapital i annen finansinstitusjon som overstiger 10,0 % av bankens egen rene kjernekapital før fradrag for ren kjernekapital i annen finansinstitusjon. Det vises til note 25.

Note 6 Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter medfører at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultater.

Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og etablerte systemer for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Det gjennomføres kvartalsvis risikorapportering som gir en samlet oversikt over eksponering i forhold til etablerte rammer, slik at ledelsen og styret kan påse at risiko er i tråd med risikovilje.

Ansaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for bankens risikostyring.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring fattes normalt sett av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Banksjef risikostyring og compliance har ansvar for utvikling av modeller og rammeverk for styring og kontroll i Jæren Sparebank.

Alle ledere i Jæren Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til avlagte garantier og lånetilsagn.

Det vises til note 7-10 for en vurdering av kredittrisiko.

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Det vises til note 12 - 15 for en vurdering av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker vesentlig. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker.

Det vises til note 11 for en vurdering av likviditetsrisiko.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som følge av svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Flere av bankens operasjonelle prosesser og systemer er levert av tredjeparter, og banken benytter standardiserte systemer for egne prosesser. Banken samarbeider også tett med Eika innenfor disse områdene. SDC er bankens leverandør av grunnleggende bank IT-funksjoner, slik som for mange banker i Norge, og alle bankene i Eika-alliansen. SDC-systemene håndterer datagrunnlag og informasjon knyttet til alle individuelle lån, innskudd, foretar renteberegninger. Alle potensielle endringer i systemer og/eller tillegg i bankens drift vil bli kritisk gjennomgått og testet nøye før implementering. Banken foretar årlig risikogjennomgang for å diskutere og analysere risiko og forbedringsområder knyttet til bankens operasjonelle systemer.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

Note 7 Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men også knyttet til bankens beholdning av obligasjoner. Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko fremgår av tabellen under.

	31.12.2020	31.12.2019
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	587.213	649.595
Utlån til kunder	12.314.033	11.943.659
Finansielle derivater	100	65
Sertifikater og obligasjoner	1.458.655	1.164.126
Aksjer og fondsandeler til virkelig verdi over resultat	18.548	17.555
Andre eiendeler	21.694	19.499
Sum eiendeler	14.400.243	13.794.500
Forpliktelser		
Betingede forpliktelser	197.658	188.431
Ubenyttede trekkfasiliteter	1.561.991	1.456.718
Lånetilsagn	252.180	200.729
Sum finansielle garantistillelser	2.011.829	1.845.878
Total kredittrisikoeksponering	16.412.072	15.640.378

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på låneengasjement	2020	2019
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetninger)	12.314.033	11.943.659
Garantier	197.658	188.431
Ubenyttede trekkfasiliteter	1.561.991	1.456.718
Lånetilsagn	252.180	200.729
Maksimal eksponering for kredittrisiko	14.325.862	13.789.537

Utlån og fordring på kunde	2020	2019
Kasse- /drifts- og brukskreditter	1.376.054	1.554.007
Byggelån	358.112	208.647
Nedbetalingslån	10.622.301	10.207.707
Sum utlån før nedskrivninger	12.356.468	11.970.361
Nedskrivninger i steg 3	-20.480	-18.358
Nedskrivninger i steg 1+2	-21.955	-8.343
Sum netto utlån og fordringer på kunder	12.314.033	11.943.659

Eika Boligkreditt (EBK)

Banken har inngått en distribusjonsavtale med selskapet og opptrer som agent. Jæren Sparebank har en portefølje ved utgangen av året på kr. 5 282,2 millioner. Total garantiansvar er på kr. 69,1 millioner. Dette garantiansvaret er tatt inn i sum garantiansvar i tabellen over. Jæren Sparebank har i henhold til avtale med EBK forpliktet seg til å ha følgende garantiforpliktelser:

- Saksgaranti for hele lånebeløpet fra bankens anmodning om utbetaling til rettsvern er oppnådd.
- Tapsgaranti begrenset til 1,0 % av utlånsporteføljen i EBK i en løpende 12 måneders periode, minimum kr. 5,0 millioner.

Jæren Sparebank formidler lån mellom EBK og bankens kunder. I denne forbindelse har banken påtatt seg en garantiforpliktelse som nevnt over. Garantien Jæren Sparebank har avgitt til EBK er gitt i forbindelse med boliglån som er innenfor regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett, og vil medføre utbetaling fra banken i de tilfeller der lånebeløpet ikke kan dekkes hos den enkelte kunde. I og med at garantien er gitt for en rekke godt sikrede lån anser Jæren Sparebank risikoen knyttet til garantien som lav. Avtalen mellom Jæren Sparebank og EBK gir banken en mulighet til å formidle lån for EBK, mot at banken mottar en formidlingsprovisjon på lånet. Jæren Sparebank kan overføre lån til EBK og EBK kan tilsvarende overføre lån til Jæren Sparebank hvis partene er enige om dette. Lånene overføres til nominell verdi. Banken har i 2020 ikke overført, eller mottatt, grupper av lån fra Jæren Sparebank til EBK. Endringen i porteføljen i EBK skyldes at kundene ved refinansiering eller nye lån har valgt å ta opp hele eller deler av lånet i EBK i stedet for i Jæren Sparebank.

Måling av kredittrisiko for utlånsporteføljen

Kunder både innenfor privatmarked og bedriftsmarked scores ut fra sannsynlighet for mislighold.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Mislighold	
12	Tapsutsatt	

Fordeling på risikoklasse 2020

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	7.633.016	12.542	968.067	8.613.625	1.252
4-7	334.650	0	3.723	338.372	513
8-10	191.513	0	3.537	195.050	1.787
11-12	39.808	0	4.110	43.918	9.941
Ufordelte nedskrivninger grunnet Covid19					2.452
Totale engasjementer 31.12.2020	8.198.986	12.542	979.437	9.190.965	15.946

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	2.700.789	145.096	434.807	3.280.692	631
4-7	1.267.624	33.427	140.976	1.442.027	2.320
8-10	163.413	6.593	5.976	175.982	2.310
11-12	25.656	0	795	26.451	10.705
Ufordelte nedskrivninger grunnet Covid19					11.190
Totale engasjementer 31.12.2020	4.157.482	185.116	582.553	4.925.151	27.156

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	10.333.805	157.638	1.402.874	11.894.316	1.883
4-7	1.602.273	33.427	144.699	1.780.399	2.834
8-10	354.926	6.593	9.513	371.032	4.097
11-12	65.464	0	4.905	70.369	20.646
Ufordelte nedskrivninger grunnet Covid19					13.643
Totale engasjementer 31.12.2020	12.356.468	197.658	1.561.991	14.116.116	43.102

Fordeling på risikoklasse 2019

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	7.009.299	19.269	989.025	8.017.593	1.526
4-7	903.173	0	17.066	920.238	642
8-10	206.814	0	2.400	209.215	2.064
11-12	31.111	0	249	31.360	5.183
Totale engasjementer 31.12.2019	8.150.397	19.269	1.008.740	9.178.406	9.415

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	2.414.568	97.127	273.212	2.784.907	653
4-7	1.091.254	66.837	157.735	1.315.825	1.579
8-10	248.363	5.079	16.504	269.945	2.564
11-12	65.779	120	527	66.426	13.381
Totale engasjementer 31.12.2019	3.819.963	169.163	447.978	4.437.104	18.177

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivinger
1-3	9.423.867	116.396	1.262.237	10.802.500	2.179
4-7	1.994.426	66.837	174.800	2.236.063	2.221
8-10	455.177	5.079	18.904	479.160	4.628
11-12	96.890	120	776	97.786	18.563
Totale engasjementer 31.12.2019	11.970.361	188.431	1.456.718	13.615.510	27.592

Note 8 Engasjementer fordelt på kundeogrupper og geografi

2020	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Fordelt etter sektor/næring				
Personmarked	8.198.986	12.542	979.437	9.190.965
Offentlig forvaltning	0	-	-	0
Primærnæring	2.265.616	7.309	282.004	2.554.929
Produksjonsbedrifter	76.049	6.487	30.246	112.782
Bygg/anlegg	450.610	32.855	105.184	588.649
Handel/hotell/restaurant	74.779	16.570	43.948	135.297
Finans/eiendom	1.135.756	41.926	63.986	1.241.668
Tjenesteytende næringer	111.619	3.770	50.081	165.471
Transport/kommunikasjon	43.053	7.109	7.104	57.265
Kredittforetak/andre finansielle foretak		69.091		69.091
Sum	12.356.468	197.658	1.561.991	14.116.116

2019	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Fordelt etter sektor/næring				
Personmarked	8.150.397	19.269	1.008.740	9.178.406
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Primærnæring	2.250.492	16.331	253.079	2.519.902
Produksjonsbedrifter	43.390	5.861	26.048	75.298
Bygg/anlegg	372.831	37.960	84.533	495.324
Handel/hotell/restaurant	76.584	11.507	37.607	125.698
Finans/eiendom	956.982	31.764	21.073	1.009.819
Tjenesteytende næringer	79.864	2.118	19.763	101.746
Transport/kommunikasjon	39.821	6.704	5.874	52.399
Kredittforetak/andre finansielle foretak		56.919		56.919
Sum	11.970.361	188.431	1.456.718	13.615.510

2020	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Fordelt etter geografi				
Rogaland	11.925.662	127.742	1.535.570	13.588.974
Møre og Romsdal	54.536			54.536
Agder	80.477	510	4.820	85.807
Oslo	114.059	69.091	2.738	185.888
Viken	57.709		9.195	66.904
Vestland	45.913		4.135	50.047
Utlandet	6.996		442	7.439
Resten av Norge	71.115	315	5.090	76.520
Sum	12.356.468	197.658	1.561.991	14.116.116

2019	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Fordelt etter geografi				
Rogaland	11.578.396	130.813	1.430.106	13.139.315
Møre og Romsdal	57.988			57.988
Vest Agder	69.700	700	5.405	75.805
Oslo	92.246	56.919	3.149	152.313
Akershus	29.882		5.704	35.586
Hordaland	45.755		3.033	48.788
Utlandet	5.987		44	6.031
Resten av Norge	90.408		9.278	99.686
Sum	11.970.361	188.431	1.456.718	13.615.510

Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe

Nedskrivninger pr. kundegruppe	Brutto misligholdte og tapsutsatte engasjementer		Nedskrivninger i steg 3		Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Sum personmarked	43.918	31.360	9.941	5.183	33.977	26.178
Offentlig forvaltning						
Primærmæring	17.411	41.023	7.000	7.189	10.411	33.833
Produksjonsbedrifter	737	811	260	343	477	469
Bygg/anlegg	2.215	19.220	743	3.795	1.472	15.425
Handel/hotell/restaurant					-	-
Finans/eiendom	2.396	2.210	866	932	1.530	1.278
Transport/privat tjenesteyting	3.692	3.162	1.836	1.122	1.856	2.040
Kredittforetak/andre finansielle foretak						
Sum bedriftsmarked	26.451	66.426	10.705	13.381	15.746	53.045
Sum	70.369	97.786	20.646	18.563	49.723	79.223
Misligholdte og tapsutsatte engasjementer	2020	2019	2018	2017	2016	
Sum misligholdte lån før nedskrivninger	40.155	50.974	33.481	22.141	41.552	
Nedskrivninger i steg 3	10.931	12.319	8.778	2.978	8.043	
Sum misligholdte lån etter nedskrivninger	29.224	38.655	24.703	19.163	33.509	
Øvrige tapsutsatte lån før nedskrivninger	30.214	46.812	56.125	63.064	28.294	
Nedskrivninger i steg 3	9.715	6.244	13.212	18.923	8.570	
Øvrige tapsutsatte lån etter nedskrivninger	20.499	40.568	42.913	44.141	19.724	

Aldersfordeling på misligholdte engasjementer, netto etter nedskrivning

	2020	2019	2018
3 - 6 mnd.	1.565	28.466	8.763
6 - 12 mnd.	2.095	2.282	15.929
over 1 år	25.564	7.907	11
Sum	29.224	38.655	24.703

Lån med betalingslettelser (forbearance)

	2020	2019	2018
Sum engasjement i steg 2	75.852	26.806	9.232
Sum engasjement i steg 3	4.269	18.496	14.484
SUM	80.122	45.302	23.715

Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	2020	2019
Endringer i nedskrivninger i steg 3		
Nedskrivninger i steg 3 01.01	18.564	21.990
-Periodens konstaterte tap, med tidligere foretatt nedskrivninger i steg 3	3.695	3.897
+Økte nedskrivninger i steg 3 i perioden	339	124
+Nye nedskrivninger i steg 3 i perioden	7.188	5.935
-Tilbakeføring av nedskrivninger i steg 3 i perioden	1.750	5.588
Sum nedskrivninger i steg 3 til dekning av tap på utlån 31.12	20.646	18.564

	2020	2019
Periodens tapskostnader:		
Periodens endringer i nedskrivninger i steg 3	2.082	-3.426
+Renter på nedskrevne engasjementer*	-645	-753
+Periodens endringer i nedskrivninger steg 1 og steg 2	-277	-929
+Periodens avsetning grunnet covid-19 - steg 2	13.705	
+Periodens konstaterte tap med tidligere års nedskrivninger i steg 3	3.691	3.899
+Periodens konstaterte tap uten tidligere års nedskrivninger i steg 3		145
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	162	213
Periodens tapskostnader (- inngått)	18.394	-1.277

Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap

Resultatførte renter	645	753
----------------------	-----	-----

2020	Totalt				PM				BM			
Endringer i tapsavsetninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	4.165	4.842	18.564	27.592	2.039	2.195	5.183	9.417	2.147	2.648	13.381	18.176
Beregninger med resultat effekt:												
Overføringer fra steg 2 til steg 1	174	-1.633	-	-1.459	35	-520	-	-485	139	-1.113	-	-973
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-538	3.381	-	2.844	-283	1.149	-	867	-255	2.232	-	1.977
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-4	-	4.672	4.668	-4	-	4.672	4.668	-	-	-	-
Overføringer fra steg 2 til steg 3	-	-296	1.755	1.459	-	-281	1.310	1.029	-	-15	445	430
Overføringer fra steg 3 til steg 1	16	-	-106	-90	0	-	-63	-63	16	-	-43	-29
Overføringer fra steg 3 til steg 2	-	132	-532	-399	-	-	-	-	-	132	-532	-399
Nye engasjementer i perioden	291	9	760	1.061	32	2	-	33	260	7	760	1.027
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-733	-794	-3.817	-5.343	-225	-376	-690	-1.291	-508	-418	-3.127	-4.052
Endringer innenfor steg i perioden	-26	-195	-651	-872	-103	-108	-470	-681	76	-67	-180	-191
Økte tapsavsetninger utover ordinære som følge av koronaspedemien	-	13.643	-	13.643	-	2.452	-	2.452	-	11.190	-	11.190
Tapsavsetninger pr. 31.12.2020	3.367	19.089	20.647	43.102	1.492	4.514	9.941	15.947	1.875	14.576	10.705	27.156

	Totalt				PM				BM			
Endringer i brutto engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement
Brutto engasjement pr. 01.01.2020	13.064.028	472.508	78.974	13.615.510	8.659.757	296.841	21.607	9.178.405	4.204.270	175.666	57.168	4.437.104
Bevegelser:												
Overføringer fra steg 2 til steg 1	220.202	-220.202	-	-	129.865	-129.865	-	-	90.337	-90.337	-	-
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-324.173	324.173	-	-	-130.495	130.495	-	-	-193.679	193.679	-	-
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-15.668	-	15.668	-	-15.668	-	15.668	-	-	-	-	-
Overføringer fra steg 2 til steg 3	-	-12.155	12.155	-	-	-11.213	11.213	-	-	-942	942	-
Overføringer fra steg 3 til steg 1	17.238	-	-17.238	-	5.387	-	-5.387	-	11.651	-	-11.651	-
Overføringer fra steg 3 til steg 2	-	15.012	-15.012	-	-	-	-	-	-	15.012	-15.012	-
Nye engasjementer i perioden	3.125.660	48.559	1.165	3.175.385	2.099.768	23.038	0	2.122.827	1.025.872	25.521	1.165	1.052.558
Engasjementer som er fraregnet i perioden	-2.325.082	-81.977	-4.283	-2.411.343	-1.773.705	-60.340	-195	-1.834.240	-551.378	-21.637	-4.088	-577.103
Endringer innenfor steg i perioden	-273.679	11.305	-1.060	-263.434	-229.205	8.109	-153	-221.249	-44.475	3.197	-908	-42.185
Brutto engasjement pr. 31.12.2020	13.488.524	657.225	70.369	14.116.116	8.945.725	257.065	42.954	9.245.744	4.542.799	300.159	27.415	4.870.373

Det er i 2020 fraregnet kr.0,2 mill. bokført som konstatert tap hvor banken fortsatt har juridisk krav på beløpet. Tilsvarende for 2019 er kr. 2,5 mill. og 2018 er null.

2019	Totalt				PM				BM			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale nedskrivninger
Endringer i tapsavsetninger												
Tapsavsetninger pr. 01.01.2019	3.649	6.307	21.990	31.947	1.515	2.401	7.916	11.832	2.134	3.906	14.074	20.115
Beregninger med resultatteffekt:												
Overføringer fra steg 2 til steg 1	540	-2.638		-2.099	300	-1.449		-1.149	240	-1.180		-940
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-303	2.095		1.792	-30	636		606	-273	1.459		1.186
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-1		972	971	-1		250	249	-1		722	722
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-63	781	718		-51	317	266		-12	464	452
Overføringer fra steg 3 til steg 1	9			9					9			9
Overføringer fra steg 3 til steg 2		1		1						1		1
Nye engasjementer i perioden	279	121	3.490	3.890	17	10		27	261	112	3.490	3.863
Engasjementer som er fratreget i perioden	-754	-2.172	-4.756	-7.683	-194	-532	-2.538	-3.264	-561	-1.640	-2.219	-4.419
Endringer innenfor steg i perioden	768	1.191	-3.913	-1.954	431	1.160	-762	849	336	13	-3.151	-2.802
Tapsavsetninger pr. 31.12.2019	4.186	4.842	18.564	27.592	2.039	2.195	5.183	9.417	2.147	2.648	13.381	18.176

	Totalt				PM				BM			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totale engasjement
Endringer i brutto engasjement												
Brutto engasjement pr. 01.01.2019	12.819.822	580.726	81.857	13.482.405	8.707.726	332.079	24.914	9.064.719	4.112.096	248.647	56.944	4.417.686
Beregninger:												
Overføringer fra steg 2 til steg 1	259.840	-259.840		-	149.484	-149.484		-	110.356	-110.356		-
Overføringer fra steg 1 til steg 2	-244.537	244.537		-	-142.813	142.813		-	-101.724	101.724		-
Overføringer fra steg 1 til steg 3	-5.176		5.176	-	-3.976		3.976	-	-1.199		1.199	-
Overføringer fra steg 2 til steg 3		-2.469	2.469	-		-1.032	1.032	-		-1.438	1.438	-
Overføringer fra steg 3 til steg 1	6.190		-6.190	-				-	6.190		-6.190	-
Overføringer fra steg 3 til steg 2		685	-685	-				-		685	-685	-
Nye engasjementer i perioden	2.945.642	69.212	7.829	3.022.683	2.160.089	56.909		2.216.998	785.553	12.302	7.829	805.685
Engasjementer som er fratreget i perioden	-2.407.102	-136.158	-10.007	-2.553.267	-1.738.680	-74.813	-5.211	-1.818.705	-670.421	-61.344	-4.796	-736.562
Endringer innenfor steg i perioden	-310.653	-24.184	-1.474	-336.311	-274.072	-9.631	-2.904	-286.607	-36.581	-14.594	1.430	-49.705
Brutto engasjement pr. 31.12.2019	13.064.028	472.508	78.974	13.615.510	8.859.757	286.841	21.807	9.178.405	4.204.270	175.666	57.168	4.437.104

Utlån til kunder fordelt på sektor og næring pr. 31.12.2020

	Utlån til amortisert kost				Utlån til virkelig verdi over resultat	
	Akkumulert nedskrivning					
	Brutto utlån	Steg 1	Steg 2	Steg 3		Netto utlån
Personmarked	8.155.692	1.435	4.468	9.774	43.294	8.183.310
Offentlig forvaltning	0	-	-			0
Primærmøring	2.222.802	396	2.035	7.000	42.813	2.256.185
Produksjonsbedrifter	76.049	39	308	260		75.442
Bygg/anlegg	450.610	374	5.024	1.819		443.394
Handel/hotell/restaurant	74.779	124	1.596			73.059
Finans/eiendom	1.110.997	652	3.489	866	24.758	1.130.749
Tjenesteytende næringer	111.619	26	1.799			109.795
Transport/kommunikasjon	43.053	30	161	760		42.101
Verdijusteringer over utvidet resultat						-
Sum utlån balanseført	12.245.602	3.076	18.879	20.480	110.866	12.314.033
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt						5.282.203
Sum utlån inkl. Eika Boligkreditt						17.596.236
Netto utlån til kunder fordelt på kategorier pr. 31.12.2020						
Utlån til amortisert kost	12.245.602	3.076	18.879	20.480		12.203.168
Utlån til virkelig verdi					110.866	110.866
Utlån til virkelig verdi over OCI						-
Sum netto utlån balanseført						12.314.033

Akkumulert nedskrivning inkluderer TNOK 963 på utlån formidlet til Eika Boligkreditt.

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på sektor og næring pr. 31.12.2020

Ubenyttede kreditter og garantier					
	Brutto eksponering	Akkumulert nedskrivning			Netto eksponering
		Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Personmarked	991.979	57	46	167	991.710
Offentlig forvaltning	-				-
Primærmøring	289.313	31	35		289.247
Produksjonsbedrifter	36.733	19	20		36.693
Bygg/anlegg	138.039	47	39		137.953
Handel/hotell/restaurant	60.518	71	20		60.428
Finans/eiendom	105.912	61	11		105.840
Tjenesteytende næringer	53.851	4	33		53.814
Transport/kommunikasjon	14.213	2	7		14.203
Kredittforetak/andre finansielle foretak	69.091				69.091
Sum ubenyttede kreditter og garantier	1.759.649	291	210	167	1.758.981

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Pr. klasse finansielt instrument:	Utlån til kunder			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum utlån
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	10.266.208	67.597	-	10.333.805
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	1.413.972	188.301	-	1.602.273
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	74.127	280.799	-	354.926
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	-	-	65.464	65.464
Sum brutto utlån	11.754.307	536.697	65.464	12.356.468
Nedskrivninger	-3.076	-18.879	-20.480	-42.435
Sum utlån til bokført verdi	11.751.231	517.819	44.984	12.314.033

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet

(Pr. klasse finansielt instrument:)	Ubenyttede kreditter og garantier				Sum eksponering
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Ubenyttede kreditter og garantier til virkelig verdi	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	1.558.298	2.214	-	-	1.560.511
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	164.622	13.504	-	-	178.126
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	11.297	4.809	-	-	16.106
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	-	-	4.905	-	4.905
Sum ubenyttede kreditter og garantier	1.734.217	20.526	4.905	-	1.759.649
Nedskrivninger	-291	-210	-167	-	-668
Netto ubenyttede kreditter og garantier	1.733.926	20.316	4.739	-	1.758.981

Sikkerhetsverdier for misligholdte og tapsutsatte finansielle eiendeler

	Utlån til kunder			Virkelig verdi av sikkerheter
	Brutto eksponering	Nedskrivning steg 3	Bokført verdi	
Utlån til lønnstakere og pensjonister:				
Kreditter	16.090	-5.425	10.666	10.281
Boliglån inkl. trukket del avrammelån	26.703	-3.743	22.960	22.716
Andre nedbetalingslån	1.125	-773	351	-
Utlån til bedriftsmarkedet:				
Utlån til det offentlige	-	-	-	-
Utlån til større foretak	-	-	-	-
Utlån til små og mellomstore bedrifter	26.451	-10.705	15.746	14.807
Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	70.369	-20.646	49.723	47.804

Sensitivitetsanalyser

Banken har gjennomført sensitivitetsanalyser på modellberegnete nedskrivninger. Scenarioene som er lagt til grunn er beskrevet nedenfor, og resultatet av analysen vises i tabellen.

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier

	Basis	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6
Steg 1	3.367	3.372	4.002	3.428	3.176	4.120	3.378
Steg 2	5.446	5.549	4.730	5.980	5.232	9.370	5.854
Sum modellberegnet tap	8.813	8.921	8.733	9.408	8.409	13.489	9.232

Beskrivelse av scenarioene:

Basis

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Senarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden".

Det betyr at senarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid.

Senarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Senarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres

hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års

løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved en isolert

stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på

PD liv-kurven for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å

ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default senarioet, viser effekten ved et isolert fall i

12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven

for kunder i steg 2. Senarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å

ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simulere 30 % fall i boligpriser

LGD, tap gitt mislighold, er endret slik at det simulerer en nedgang i boligpriser på 30 %, noe som vil gi betydelige tap ved realisasjon.

Scenario 6: Forventning til fremtiden der nedsidescenarioet vektet 100 %

LIKVIDITETSRISIKO

Note 11 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp for sine forpliktelser rettidig. Et sentralt mål er også utviklingen i bankens innskuddsdekning som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet.

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2020

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	80.701	69.809					10.892
- herav i utenlandsk valuta	613						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	587.213	587.213					
Utlån til og fordringer på kunder	12.314.033	47.202	87.453	476.184	1.524.386	10.178.807	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	2.040.041	47.558	206.405	86.554	1.101.118	17.021	581.386
Øvrige eiendeler med restløpetid	20.749	20.749					
Øvrige eiendeler uten restløpetid	92.112						92.112
Sum eiendelsposter	15.134.849	772.531	293.858	562.738	2.625.504	10.195.829	684.389
- herav i utenlandsk valuta	613						
Gjeld til kredittinstitusjoner	121.403	21.328	100.076				
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.701.144	8.472.719	857.504	370.921			
Verdipapirgjeld	3.095.624	3.918	254.573	307.363	2.529.770		
Øvrig gjeld med restløpetid	119.357	20.528	29.817	21.680	30.705	16.628	
Øvrig gjeld uten restløpetid	1.690						1.690
Ansvarlig lånekapital	208.087		1.311	103.329	103.447		
Sum gjeld	13.247.306	8.518.492	1.243.280	803.293	2.663.923	16.628	1.690
Netto likviditetseksponering i balansen		-7.745.961	-949.422	-240.555	-38.419	10.179.201	682.699
Finansielle derivater							
Utstrømmer			-10.362	-9.366	-91.015	-8.500	

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2019

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	80.829	69.866					10.963
- herav i utenlandsk valuta	385						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	649.595	648.095		1.500			
Utlån til og fordringer på kunder	11.943.659	30.082	44.612	370.941	1.699.705	9.798.319	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	1.716.463		79.287	183.762	901.076		552.337
Øvrige eiendeler med restløpetid	19.251	19.251					
Øvrige eiendeler uten restløpetid	104.711						104.711
Sum eiendelsposter	14.514.508	767.294	123.899	556.203	2.600.781	9.798.319	668.010
- herav i utenlandsk valuta	385						
Gjeld til kredittinstitusjoner	20.903	20.903					
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.194.517	7.461.922	1.139.694	592.901			
Verdipapirgjeld	3.274.078	10.218	11.308	776.838	2.475.714		
Øvrig gjeld med restløpetid	88.729	18.666	24.747	40.215		5.101	
Øvrig gjeld uten restløpetid	30.459						30.459
Ansvarlig lånekapital	220.993		2.054	6.262	212.677		
Sum gjeld	12.829.678	7.511.709	1.177.804	1.416.216	2.688.391	5.101	30.459
Netto likviditetseksponering i balansen		-6.744.414	-1.053.904	-860.013	-87.609	9.793.218	637.552
Finansielle derivater							
Utstrømmer				-10.200	-65.952	-8.500	

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året 78,5 % mot 76,8 % ved samme tid i fjor.

Totale innlån fra markedet pr. utgangen av 2020 var kr. 3.001,0 millioner. Se note 32.

I tillegg har banken kr. 300,0 millioner i kredittramme hos oppgjørsbanken DNB. Banken har ikke benyttet seg av denne rammen i løpet av 2020.

LCR utgjør 139 % pr. utgangen av 2020. Myndighetenes minstekrav er 100 % ved utgangen av 2020. LCR er et likviditetskrav som måler størrelsen på bankens likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid, gitt en stresssituasjon.

Likviditetssituasjonen ved utgangen av året karakteriseres som tilfredsstillende for banken.

MARKEDSRISIKO

Note 12 Renterisiko

Post i balansen pr. 31.12.2020	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	80.701	69.809					10.892
- herav i utenlandsk valuta	613						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	587.213	587.213					
Utlån til kunder	12.356.468	14.716	5.000	12.255.676	68.576	12.500	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	2.040.041	368.289	1.090.542				581.210
Øvrige eiendeler uten renteendring	112.860						112.860
-nedskrivninger på utlån	-42.435						-42.435
Sum eiendelsposter	15.134.849	1.040.027	1.095.542	12.255.676	68.576	12.500	662.527
- herav i utlandsk valuta	613						
Gjeld til kredittinstitusjoner	121.328	121.328					
Innskudd fra kunder	9.701.144	156.887	857.504	8.686.753			
Verdipapirgjeld	3.005.508	1.360.000	1.641.000				4.508
Øvrig gjeld uten renteendring	123.779						123.779
Ansvarlig lånekapital	200.211		200.000				211
Egenkapital	1.982.879		100.000				1.882.879
Sum gjeld og EK	15.134.849	1.638.215	2.798.504	8.686.753	0	0	2.011.377
Netto renteesponering i balansen		-598.188	-1.702.962	3.568.923	68.576	12.500	-1.348.849

Post i balansen pr. 31.12.2019	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	80.829	69.866					10.963
- herav i utenlandsk valuta	385						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	649.595	648.095					1.500
Utlån til kunder	11.970.361		9.413	11.886.694	63.754	10.500	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	1.716.463	164.528	996.358				555.576
Øvrige eiendeler uten renteendring	123.962						123.962
-nedskrivninger på utlån	-26.701						-26.701
Sum eiendelsposter	14.514.508	882.490	1.005.772	11.886.694	63.754	10.500	665.300
- herav i utlandsk valuta	385						
Gjeld til kredittinstitusjoner	20.903	20.903					
Innskudd fra kunder	9.194.517	188.985	1.139.694	7.865.838			
Verdipapirgjeld	3.089.803	1.415.000	1.660.000				14.803
Øvrig gjeld uten renteendring	121.099						121.099
Ansvarlig lånekapital	200.323		200.000				323
Egenkapital	1.887.863		100.000				1.787.863
Sum gjeld og EK	14.514.508	1.624.888	3.099.694	7.865.838	0	0	1.924.088
Netto renteesponering i balansen		-742.398	-2.093.923	4.020.855	63.754	10.500	-1.258.788

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

Sensitivitetsanalyse

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med et prosentpoeng gir en total risiko på kr. 16,1 millioner pr. 31.12.2020. I dette beløpet utgjør endring i sertifikater - og obligasjonsporteføljen kr. 2,9 millioner – forutsatt en rentefølsomhet på 0,2. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres som finansielle eiendeler. Porteføljen måles løpende og rapporteres til virkelig verdi. Dermed vil en endring av markedsverdien på denne porteføljen gi en umiddelbar effekt i regnskapet. I beregning av banken sin renterisiko har vi tatt hensyn til sikringsforretninger. Total renterisiko var kr. 20,9 millioner ved forrige årsskifte.

Note 13 Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i forbindelse med kjøp og salg av reisevaluta. Banken har ellers ingen aktiva- eller passiva poster i utenlandsk valutaer pr. 31.12.2020.

Imidlertid har banken en indirekte valutarisiko i form av garanti for valutalån formidlet til annen kredittinstitusjon. Banken vil på disse garantiene imidlertid kun ha en valutarisiko dersom kunde skulle misligholde lånet. Banken vurderer derfor valutarisikoen som lav.

Note 14 Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablerte rammer for investeringer. Investeringer utover rammen skal godkjennes av bankens styre.

Note 15 Finansielle derivater

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette medfører begrenset eksponering mot endringer i markedsrente. For engasjementer inngått i fast rente anvender banken finansielle derivater til å balansere bankens renterisiko. Det vises til note 26.

Valuta- og renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere valuta- og renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet. Innlån og utlån som sikres med rentederivater blir ved førstegangsinnregning øremerket i kategori virkelig verdi over resultatet.

RESULTATREGNSKAP

Note 16 Netto renteinntekter

	2020			2019		
	Vurdert til virkelig verdi over resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		3.192	3.192		8.739	8.739
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder:	2.502	341.562	344.063	3.292	405.701	408.993
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	18.230		18.230	22.641		22.641
Andre renteinntekter		198	198		259	259
Sum renteinntekter	20.732	344.952	365.684	25.933	414.699	440.631
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		1.017	1.017		1.833	1.833
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		76.179	76.179		94.480	94.480
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		55.150	55.150		80.440	80.440
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		6.479	6.479		7.496	7.496
Renter og lignende kostnader på fondsobligasjonskapital		-	-		-	-
Fundingkostnader IFRS 16		755	755		861	861
Avgift Bankenes Sikringsfond		7.772	7.772		7.185	7.185
Sum rentekostnader		147.351	147.351		192.295	192.295
Netto renteinntekter	20.732	197.600	218.332	25.933	222.404	248.337

Note 17 Andre driftsinntekter

	2020	2019
Inntekter av eierinteresser i tilknyttet selskap	1.147	167
Utbytte	34.545	27.771
Utbytte og resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	35.692	27.938
Forsikring	15.715	14.923
Kredittformidling	34.333	29.109
Verdipapiromsetning og forvaltning	6.895	6.153
Gebyr fra betalingsformidling/interbankgebyr	28.386	30.807
Garantiprovisjon	2.174	2.406
Andre provisjoner og gebyrer	485	567
Provisjonsinntekter m.v.	87.987	83.963
Gebyr betalingsformidling/BBS/EFTPOS	6.561	7.396
Gebyr betalingsformidling/interbankgebyr debet	227	368
Andre provisjoner og gebyrer	927	1.134
Provisjonskostnader m.v.	7.715	8.899
Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	181	3.057
Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	915	-1.607
Netto verdiendring på innlån til virkelig verdi	-	113
Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-660	-1.445
Netto verdiendring på aksjer til virkelig verdi over resultatet	1.779	3.373
Netto verdiendringer på fin. instrument til virkelig verdi over resultat	2.215	3.491
Driftsinntekter faste eiendommer	922	1.052
Salgsgevinster og øvrige driftsinntekter	-	-
Andre driftsinntekter	922	1.052
Sum andre driftsinntekter	119.101	107.546

Note 18 Personal og administrasjonskostnader

	2020	2019
Lønninger	54.679	59.608
Arbeidsgiveravgift	7.817	8.460
Finansskatt	2.939	3.000
Pensjonskostnader	10.137	7.866
Andre ytelser	2.940	4.044
Administrasjonskostnader	74.022	48.326
Sum	152.534	131.305

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2020 var 75. Tilsvarende tall for 2019 var 78.

Note 19 Andre driftskostnader

	2020	2019
Kostnader revisjon	988	766
Kostnader leide lokaler	1.934	2.325
Kontingenter	6.267	6.392
Driftskostnader faste eiendommer	1.672	1.647
Fundingkostnader	4.022	3.466
Formueskatt	1.964	1.660
Andre kostnader	3.420	3.807
Sum andre driftskostnader	20.267	20.063

Kostnader til ekstern revisor	2020	2019
Lovpålagt revisjon	812	660
Andre tjenester	176	106
Totale kostnader revisjon	988	766

Honorar til revisor inkluderer mva.

Note 20 Skatt

	2020	2019
Resultat før skattekostnad	137.000	195.090
Aksjeutbytte	-33.443	-26.883
Verdiendring og gevinst aksjer	439	-1.356
Resultat tilknyttet selskap	-1.147	-167
Øvrige permanente forskjeller	-1.542	-1.771
Pensjonskostnader over OCI	-572	-2.330
Endring i midlertidige forskjeller	26.034	22.220
Årets skattegrunnlag før fremførbart underskudd	126.769	184.803
Årets bruk av fremførbart underskudd		
Årets skattegrunnlag for betalbar skatt	126.769	184.803

Årets skattekostnad består av:

Betalbar skatt på årets skattegrunnlag	31.696	46.275
Skatteeffekt av endringer i MF ført direkte mot EK	143	582
Endring utsatt skatt	-6.508	-5.555
Årets skattekostnad	25.330	41.303

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats

Resultat før skatt	137.000	195.090
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (25%)	34.250	48.773
<u>Skatteeffekten av følgende poster:</u>		
Skattefritt utbytte	-8.361	-6.721
Verdiendring på aksjer innenfor fritaksmetoden	110	-339
Resultatført som følge av bruk av egenkapitalmetoden på DS og TS	-287	-42
Andre ikke fradragsberettigede kostnader	-386	-443
For lite avsatt tidligere år	4	75
Sum skatt på ordinært resultat	25.330	41.303
Effektiv skattesats	18 %	21 %

Midlertidige forskjeller	UB 2020	Endring	IB 2020
Konverteringskost SDC-Tieto/Evry	-23.946	-23.946	0
Driftsmidler	7.634	-1.162	8.796
Pensjonsforpliktelse	-5.410	-308	-5.102
Aksjer og andre verdipapirer	15.655	4.444	11.210
Verdiendring utlån	588	915	-327
Immaterielle eiendeler	18.092	-4.536	22.628
Andre finansielle instrumenter	-5.852	-1.442	-4.411
Sum	6.761	-26.034	32.795
Utsatt skatt	1.690	-6.508	8.199

	Utsatt skatt 31.12	Årets endring	Utsatt skatt 01.01
Konverteringskost SDC-Tieto/Evry	-5.987	-5.987	0
Driftsmidler	1.909	-290	2.199
Pensjonsforpliktelse	-1.353	-77	-1.275
Aksjer og andre verdipapirer	3.914	1.111	2.803
Verdiendring utlån	147	229	-82
Immaterielle eiendeler	4.523	-1.134	5.657
Andre finansielle instrumenter	-1.463	-360	-1.103
Sum	1.690	-6.508	8.199
Pensjonsforpliktelse mot totalresultat		143	
Sum utsatt skatt over resultat		-6.366	

Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter

2020	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultatet	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regn- skapsført til			
		virkelig verdi			
Finansielle eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				80.701	80.701
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner				587.213	587.213
Utlån til kunder		110.866		12.203.168	12.314.033
Sertifikater og obligasjoner	1.458.655				1.458.655
Aksjer	18.548		562.838		581.386
Finansielle derivater	100				100
Sum finansielle eiendeler	1.477.304	110.866	562.838	12.871.081	15.022.088
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner				121.328	121.328
Innskudd fra kunder				9.701.144	9.701.144
Finansielle derivater	2.732				2.732
Verdipapirgjeld				3.005.508	3.005.508
Ansvarlig lånekapital				200.211	200.211
Sum finansielle forpliktelser	2.732	0	0	13.028.191	13.030.923

2019	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultatet	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regn- skapsført til			
		virkelig verdi			
Finansielle eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				80.829	80.829
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner				649.595	649.595
Utlån til kunder		89.523		11.854.136	11.943.659
Sertifikater og obligasjoner	1.164.126				1.164.126
Aksjer	17.555		534.782		552.337
Finansielle derivater	65				65
Sum finansielle eiendeler	1.181.746	89.523	534.782	12.584.561	14.390.612
Finansielle forpliktelser					
Gjeld til kredittinstitusjoner				20.903	20.903
Innskudd fra kunder				9.194.517	9.194.517
Finansielle derivater	1.911				1.911
Verdipapirgjeld				3.089.803	3.089.803
Ansvarlig lånekapital				200.323	200.323
Sum finansielle forpliktelser	1.911	0	0	12.505.547	12.507.458

Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost

	31.12.2020		31.12.2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	80.701	80.701	80.829	80.829
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	587.213	587.213	649.595	649.595
Utlån til kunder	12.203.168	12.203.168	11.854.136	11.854.136
Forpliktelser bokført til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner	121.328	121.328	20.903	20.903
Innskudd fra kunder	9.701.144	9.701.144	9.194.517	9.194.517
Verdipapirgjeld	3.005.508	3.018.356	3.089.803	2.936.685
Ansvarlig lånekapital	200.211	202.950	200.323	204.340

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetningen er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til/innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost inkluderer utlån og innskudd med flytende rente. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved renteendringer i markedet samt ved endring av kredittrisiko. Banken vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balanseført verdi. Utlån som ikke tilfredsstiller denne løpende repriseringsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi på balansedagen. Eventuelle mer - eller mindreverdier som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode anses ikke å utgjøre signifikant verdi for banken.

Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi

Virkelig verdi og balanseført verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

Eiendeler bokført til virkelig verdi	31.12.2020	31.12.2019
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat		
aksjer	562.838	534.782
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		
utlån til virkelig verdi	110.866	89.523
aksjer	18.548	17.555
sertifikater og obligasjoner	1.458.655	1.164.126
finansielle derivater	100	65
Forpliktelser bokført til virkelig verdi		
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat		
finansielle derivater	2.732	1.911
Sum	2.148.275	1.804.140

Tabellen nedenfor viser en analyse av finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle eiendeler.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles ved bruk av annen verdsettelses metode der all vesentlig input er basert på observerbar markedsdata, eller noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser.
- Nivå 3: Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

31.12.2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat				
aksjer	16.815		546.023	562.838
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
aksjer		18.548		18.548
sertifikater og obligasjoner	804.036	654.619		1.458.655
utlån til kunder			110.866	110.866
finansielle derivater		100		100
Virkelig verdi på finansielle instrumenter				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat				
finansielle derivater		2.732		2.732
Sum	820.851	670.536	656.889	2.148.275
31.12.2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat				
aksjer	14.897		519.884	534.782
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat				
aksjer		17.555		17.555
sertifikater og obligasjoner	554.257	609.869		1.164.126
utlån til kunder			89.523	89.523
finansielle derivater		65		65
Virkelig verdi på finansielle instrumenter				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat				
finansielle derivater		1.911		1.911
Sum	569.155	625.578	609.408	1.804.140

Nedenfor vil vi beskrive hvilke prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter i kategori 2 og 3, dvs. der observerbare markedspriser ikke er anvendt.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet basert på meglerens beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen.

Aksjer og aksjefond

Virkelig verdi på investeringer i verdipapirfond er basert på observerbare verdier på de underliggende plasseringene.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra selger av det finansielle derivatet. Markedsverdien blir beregnet med grunnlag i den midtpris det enkelte meglerforetaket fastsetter basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringstidspunktet.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3.

Utlån til og fordringer på kunder

Utlån til kunder med fast rente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markedsbetingelser for tilsvarende fastrentelån. Verdi på lånet vil være mest sensitiv for endring i rentenivået og endring i kredittrisiko på kunden (særsilt bedriftskunder). Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

Aksjer – til virkelig verdi over utvidet resultat

For aksjer klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markedsutvikling for aktuelle bransjer. En endring i markedsutviklingen vil påvirke verdsettelsen av aksjene.

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2019 til 31.12.2020

	Utlån	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Balanse per 31.12.2019	89.523	519.884	609.408
Kjøp	32.185	3.823	36.008
Salg/oppgjør	-11.758	-378	-12.135
Verdiendringer mot egenkapitalen		22.693	22.693
Verdiendringer over resultat	915		915
Balanse per 31.12.2020	110.866	546.023	656.889

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2018 til 31.12.2019

	Utlån	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Totalt
Balanse per 31.12.2018	102.392	490.782	593.174
Kjøp	6.000	50.655	56.656
Salg/oppgjør	-17.262	-26.945	-44.207
Verdiendringer mot egenkapitalen		5.392	5.392
Verdiendringer over resultat	-1.607		-1.607
Balanse per 31.12.2019	89.523	519.884	609.408

Note 24 Obligasjoner og sertifikater

2020	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	309.973	309.642	309.642		
Kommune/fylke	308.031	308.353	308.353		
Banker/finansinstitusjoner	300.600	302.749	302.749		
Obligasjoner med fortrinnsrett	537.641	537.912	537.912		
Sum	1.456.245	1.458.655	1.458.655	1,22 %	0,12

2019	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	156.005	156.376	156.376		
Kommune/fylke	39.001	39.225	39.225		
Banker/finansinstitusjoner	403.270	404.100	404.100		
Obligasjoner med fortrinnsrett	563.429	564.426	564.426		
Sum	1.161.705	1.164.126	1.164.126	1,75 %	0,13

Det er beregnet gjennomsnittlig effektiv rente ut fra snitt beholdning og totalt inntektsførte renter og rentesrente for hele året.

Note 25 Aksjer

	2020	2019			
Balanseført beløp	581.386	552.337			
Spesifikasjon av poster 2020					
Aksjer regnskapsført til virkelig verdi over resultat	Eierandel	Aksjer/ andeler	Virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
NBNP 2	0,37 %	12.125	445	445	445
Eika Kreditt		18.059	18.103	17.449	18.103
Sum aksjer/aksjefond - unotert			18.548	17.894	18.548
Sum handelsportefølje			18.548	17.894	18.548
					2020
Periodens netto urealiserte gevinst/-tap					993

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	Eierandel	Andeler	Inngående balanse	Verdi- endring	Tilgang/ avgang	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Eika Boligkreditt AS	6,03 %	73.840.284	303.508	9.049	3.823	306.203	316.380
Eika Gruppen AS	4,93 %	1.219.163	179.827	16.703		109.506	196.529
Kvinesdal Sparebank	8,11 %	51.717	3.356			3.987	3.356
Høland/Setskog Sparebank *	0,32 %	2.200	257	22		255	279
Spama AS	0,57 %	180	18			18	18
Eiendomskreditt	0,42 %	18.004	1.849			1.849	1.849
Kredittforeningen for sparebanker	1,84 %	920	948			948	948
Validø Jæren	3,67 %	36.670	20			20	20
SDC	0,43 %	7.501	4.132		-378	3.657	3.754
Visa Inc. A *		2.656	4.389	568		747	4.957
Visa Inc. C *		6.204	10.251	1.327		1.745	11.579
Eika VBB AS	4,27 %	4.657	18.431			9.257	18.431
VN Norge AS			7.795	-3.058		-	4.737
Sum aksjer			534.782	24.611	3.446	438.190	562.838

Regnskapsført utbytte	2020	2019
Fra investeringer som er fraregnet i perioden	-	-
Fra investeringer som er i behold pr. 31.12	34.545	27.771
Sum utbytte	34.545	27.771

* børsnoterte selskap

Note 26 Finansielle derivater

Renterelaterte derivater:

	2020	Virkelig verdi pr. 31.12.20		2019	Virkelig verdi pr. 31.12.19	
	Kontraktbeløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi	Kontraktbeløp	Positiv markedsverdi	Negativ markedsverdi
Renteavtaler	119.243	100	-2.732	84.652	65	-1.911
Terminforretning	-			-		
Sum finansielle derivater	119.243	100	-2.732	84.652	65	-1.911

I forbindelse med bruk av derivathandler, har banken inngått ISDA-avtaler med våre motparter og må stille sikkerhet for inngåtte avtaler med bakgrunn i disse avtalene. Avtalene medfører reduksjon av oppgjørssisiko. Pr. 31.12.2020 har banken stilt pant i innskudd med kr. 2,5 millioner som sikkerhet for inngåtte rentebytteavtaler.

Note 27 Tilknyttet selskap

2020	Eierandel	Anskaffelses- kost	Inngående balanse	Mottatt utbytte	Resultatandel kostnad/(inntekt)	Virkelig verdiregulering	Utgående balanse	Inntekter	Resultat før skatt	Eiendeler	Gjeld
Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS	40 %	4.800	3.550		1.134		4.684	32.993	3.635	19.789	10.709
Banklassen Bryne AS	50 %	6.500	2.684		13		2.697	126	33	13.126	10
Sum tilknyttet selskap		11.300	6.234		1.147		7.381				
2019	Eierandel	Anskaffelses- kost	Inngående balanse	Mottatt utbytte	Resultatandel kostnad/(inntekt)	Virkelig verdiregulering	Utgående balanse	Inntekter	Resultat før skatt	Eiendeler	Gjeld
Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS	40 %	4.800	3.730	334	154		3.550	28.256	514	12.344	6.499
Banklassen Bryne AS	50 %	6.500	2.671		13		2.684	128	33	13.102	11
Sum tilknyttet selskap		11.300	6.401		167		6.234				

Bankens eierandel utgjør 40 % av aksjene i Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS. Selskapet eies sammen med Sandnes Sparebank. Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS har som formål å drive med eiendomsmegling.

Note 28 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Maskiner, biler, inventar	Bygg	Tomt, hytte	Balanseførte leieavtaler	Sum driftsmidler	Kunde- relasjoner	Sum totalt
Balanseført verdi 31.12.18	3.104	21.902	3.661		28.665	27.164	55.829
Anskaffelseskost 01.01.19	32.061	33.787	5.321	25.277	96.444	45.307	141.750
+ tilgang i året	192	94	38	0	323	0	323
- avgang i året	0	0	0	1.298	1.298	0	1.298
Akkumulert avskrivninger	30.621	13.140	1.758	2.613	48.132	22.679	70.811
Balanseført verdi 31.12.19	1.632	20.740	3.601	21.366	47.338	22.628	69.964
Anskaffelseskost 01.01.20	32.253	33.882	5.359	23.979	95.471	45.307	140.777
+ tilgang i året	1.867	0	0	0	1.866	0	1.866
- avgang i året	120	0	0	0	120	0	120
Akkumulert avskrivninger	32.012	14.302	1.858	4.867	53.042	27.215	80.257
Balanseført verdi 31.12.20	1.989	19.579	3.501	19.111	44.176	18.092	62.266
							Sum
Avskrivninger 2019	1.664	1.257	98	2.613	5.632	4.536	10.168
Avskrivninger 2020	1.391	1.162	100	2.254	4.907	4.536	9.443
-avskrivningssats / restløpetid	15-30%	2-5%	0-3%	4-13 år		10 %	
-avskrivningsmetode	lineær	lineær	lineær	lineær		lineær	

I forbindelse med fusjonen ble kunderelasjoner i Klepp Sparebank verdsatt til kr. 45,3 millioner. Dette er en immateriell eiendel som avskrives lineært over 10 år i bankens regnskap. Verdsettelsen i Klepp Sparebank skyldes at Time Sparebank var regnskapsmessig overtagende bank (omvendt fusjon).

Bankbyggene på Kleppe og Varhaug brukes kun i egen virksomhet. Banken er leietaker i hovedkontoret på Bryne. Dette bygget ble solgt i januar 2012 til et selskap hvor banken eier 50,0 % av aksjene.

Balanseførte leieavtaler etter IFRS 16

Ved implementering hadde banken 4 leieavtaler i henhold til standardens definisjoner. I løpet av 2019 ble 2 avtaler oppsagt i forbindelse med nedleggelse av filialer. Ved utgangen av 2020 har banken gjenstående 2 avtaler. Begge omfatter kontorer på Bryne. For en av avtalene er det sannsynlig at banken vil benytte seg av opsjon på forlengelse av leieavtalen. Denne er bokført i balansen som en leieforpliktelse med tilsvarende bruksrett.

Leieforpliktelser - overgang fra IAS 17 til IFRS 16

	Sum
Forpliktelser operasjonelle leieavtaler i hht IAS 17 pr. 31.12.2018	31.112
Kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi	-173
Effekt av neddiskontering av forpliktelse	-5.662
Balanseført forpliktelse i hht IFRS 16 pr. 01.01.2019	25.277

Balanseførte leieavtaler	Balanseført bruksrett	Balanseført forpliktelse
Anskaffelseskost 01.01.20	21.366	22.260
+ tilgang i året		
- avgang i året		
Oppsagte leieavtaler		6
Akkumulert avskrivninger	2.254	
Betalt leie i året		3.113
Renter på forpliktelsen		755
Balanseført verdi 31.12.20	19.111	19.895

Anskaffelseskost 01.01.19	25.277	25.277
+ tilgang i året		
- avgang i året	788	764
Oppsagte leieavtaler	510	
Akkumulert avskrivninger	2.613	
Betalt leie i året		3.114
Renter på forpliktelsen		861
Balanseført verdi 31.12.19	21.366	22.260

I beregning av rentekostnaden er det benyttet en rentesats på 3,62 % ved implementering Dette er samme rente som banken ville gitt til sine kunder til samme formål og med samme sikkerhet. Avtalene er ikke KPI-justert gjennom året.

Balanseførte leieavtaler - forfallsstruktur

2021	2.027
2022	2.032
2023	1.520
2024	1.575
2025	1.632
Utover 5 år	11.109
Balanseført verdi 31.12.20	19.895

I 2019 er det kostnadsført kr. 0,5 millioner som gjelder avskrivninger og renter knyttet til resterende betaling for leie av lokaler i forbindelse med nedleggelse av filialer. Det har ikke vært variable kostnader knyttet til leieavtalene i 2020.

Pr 31.12.2020 har banken en balanseført forpliktelse på kr. 19,9 millioner. Reduksjon i forpliktelsen gjennom året skyldes i hovedsak betalt leie.

Note 29 Eiendeler holdt for salg

Eiendeler holdt for salg	2020	2019
Inngående balanse	28.201	28.201
Salg	-1.700	-
Nedskrivning	-5.083	-
Sum	21.418	28.201

Tomteområde overtatt i forbindelse med misligholdt engasjement er klassifisert som eiendeler holdt for salg, se note 2. Banken har inngått en avtale om salg til kr. 38,5 millioner. Banken har pr. utgangen av 2020 mottatt kr. 31,2 millioner. Betaling for resterende tomter, kr. 7,3 millioner, forventes innbetalt i 2021. Bokført verdi pr. 31.12.2020 er kr. 7,3 millioner.

Banken har tidligere overtatt leiligheter i forbindelse med en konkurs i ett engasjement. Bokført verdi pr. 31.12.2020 er kr. 14,1 millioner. Forventet salgsperiode var innenfor et år. Salget har tatt lengre tid enn forventet. Det gjenstår fortsatt 8 leiligheter som forventes solgt innen utgangen av 2021. Det er solgt 1 leilighet i 2020.

Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner

Jæren Sparebank har pr. 31.12.2020 ett innlån fra kredittinstitusjoner. F-Lån fra Norges Bank med ett års løpetid.

Pålydende:	Løpetid:	Betingelser:
100 millioner	26.03.20-26.03.21	Styringsrente+0,30%

Banken hadde ingen innlån fra kredittinstitusjoner pr. 31.12.2019.

Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder

	2020	2019
Fordelt etter sektor/næring		
Personmarked	6.884.703	6.412.905
Offentlig forvaltning	972	1.570
Primærnæring	379.988	305.951
Produksjonsbedrifter	105.193	131.407
Bygg/anlegg	389.123	418.675
Handel/hotell/restaurant	256.389	209.204
Finans/eiendom	1.205.459	1.223.422
Tjenesteytende næringer	389.381	378.107
Transport/kommunikasjon	89.935	113.275
Sum	9.701.144	9.194.517

Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2020 var 0,80 %. Renten er beregnet ut fra sum rente for året i forhold til sum gjennomsnittlig innskudd. Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2019 var 1,05 %.

Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

2020					
	Balanse	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse
Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020				31.12.2019
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3.001.000	760.000	834.000		3.075.000
Underkurs/overkurs	(603)			-2.848	2.244
Påløpte renter	5.111			-7.448	12.559
Sum verdipapirgjeld	3.005.508	760.000	834.000	-10.295	3.089.803

Forfall	Pålydende	Egenbeholdning	Beholdning
04.03.2021	350.000	-100.000	250.000
07.09.2021	300.000	-19.000	281.000
06.01.2022	300.000		300.000
07.04.2022	325.000		325.000
13.02.2023	360.000		360.000
04.09.2023	350.000		350.000
31.01.2024	375.000		375.000
11.04.2025	360.000		360.000
25.08.2025	400.000		400.000
Sum	3.120.000	-119.000	3.001.000
Underkurs			-603
Påløpte renter			5.111
Sum verdipapirgjeld	3.120.000	-119.000	3.005.508

Mindreverdi på gjeld amortiseres over rest løpetid.

2019					
	Balanse	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse
Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019				31.12.2018
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	3.075.000	540.000	737.000		3.272.000
Underkurs/overkurs	2.244			390	1.855
Påløpte renter	12.559			3.077	9.482
Virkelig verdi ved fusjon	-			-113	113
Sum verdipapirgjeld	3.089.803	540.000	737.000	3.354	3.283.450

Forfall	Pålydende
21.04.2020	165.000
15.07.2020	250.000
03.12.2020	300.000
04.03.2021	350.000
07.09.2021	300.000
06.01.2022	300.000
07.04.2022	325.000
13.02.2023	360.000
04.09.2023	350.000
31.01.2024	375.000
Sum pålydende	3.075.000
Overkurs	2.244
Påløpte renter	12.559
Virkelig verdi*	-
Sum verdipapirgjeld	3.089.803

* Verdipapirgjeld ble verdsatt til virkelig verdi ved fusjon.

Mindreverdi på gjeld amortiseres over rest løpetid.

Obligasjonslån

Det er utstedt 9 obligasjonslån på til sammen kr. 3.001,0 millioner mot kr. 3.075,0 millioner i 2019.

Kr. 0,6 millioner i underkurs på obligasjonene vil kostnadsføres planmessig hvert år fram til innfrielse. Kostnadene resultatføres som en justering av obligasjonens løpende rentekostnad.

Ingen av obligasjonene har put- opsjoner til fordel for investor.

Gjennomsnittlig rente for året for sertifikat og obligasjoner har vært 1,82 %. Renten er beregnet ut fra effektiv rentesats til enhver tid inkl. underkurs. I 2019 var gjennomsnittlig rente 2,44 %.

Note 33 Annen gjeld

	2020	2019
Bankremisser	298	268
Avregningstransaksjoner	11.988	10.786
Arbeidsgiveravgift	3.954	3.214
Leverandørgjeld	3.171	2.612
Øvrig gjeld	3.743	3.492
Sum annen gjeld	23.154	20.372

Note 34 Pensjonsforpliktelser

Banken la om pensjonsordningen med virkning fra 1. juli 2016. Omleggingen medførte overgang fra ytelsesbasert ordning til innskuddsbasert ordning. Banken skjermet ansatte som hadde 15 år eller mindre igjen til pensjonsalder og lot disse beholde tidligere ytelsesordning. Pensjonsalderen i banken er 70 år. Banken gir full kompensasjon til ansatte som gikk over til innskuddspensjon. Innskuddsordningen bygger på lovens maksimalsatser.

Jæren Sparebank sine faste ansatte som omfattes av ytelsespensjonsordningen, gis rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Banken har pr. 31.12.2020 pensjonsforpliktelser overfor 11 yrkesaktive og 39 pensjonister. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder. Pensjonsavtalene er finansiert gjennom en kollektiv forsikringsordning i DNB Livsforsikring AS.

Beregning av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar, og er basert på aktuarielle og økonomiske forutsetninger som gjelder pensjonsordninger. Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Banken benytter i sine beregninger OMF-rente som diskonteringsrente. Aktuarielle gevinster og tap føres over utvidet resultat (OCI) etter hvert som de påløper

Det er inngått avtale om tilleggspensjon for nåværende administrerende banksjef. Avtalen er en innskuddsbasert pensjonsordning finansiert over drift for pensjonsgrunnlag over 12G. Pensjonsgrunnlag og grunnbeløp i folketrygden danner grunnlag for beregning av årlig innskudd. Ved opphør av arbeidsforholdet etter minst 12 måneder har rettighetshaver rett til oppspart kapital.

Banken er medlem av AFP-ordningen som er en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut pensjon fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år ved siden av å stå i jobb og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Ordningen er en ytelsesbasert ordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Premien for 2020 var 2,5 % av lønn mellom 1 G og 7,1 G. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke noe for de kommende årene.

Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler:	2020	2019
Endring brutto pensjonsforpliktelse:		
Pensjonsforpliktelse 1.1.	76.370	73.049
Tilgang og avgang/årets pensjonsopptjening	1.510	2.012
Uttak av medlemmer	-9.448	
Arbeidsgiveravgift	-465	-892
Rentekostnad	1.637	1.879
Aktuarielle gevinster og tap	292	2.149
Utbetaling pensjon/fripoliser	-1.999	-1.827
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12	67.897	76.370
Endringer brutto pensjonsmidler:		
Virkelig verdi pensjonsmidler 1.1	71.268	66.266
Arbeidsgiveravgift	-465	-892
Uttak av medlemmer	-10.424	
Aktuarielle gevinster og tap	-279	-181
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	1.448	1.692
Premieinnbetalinger	2.902	6.174
Utbetaling av pensjoner/fripoliser	-1.963	-1.791
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	62.486	71.268
Netto pensjonsforpliktelser	2020	2019
Påløpte pensjonsforpliktelse	67.029	75.398
Verdi pensjonsmidler	-62.486	-71.268
Faktisk netto forpliktelse	4.543	4.130
Aktuarielle gevinster og tap		
Arbeidsgiveravgift	868	972
Pensjonsforpliktelse	5.410	5.102
Regnskapsført forpliktelse 01.01	5.102	6.783
Bokført direkte mot egenkapitalen via totalresultat	572	2.330
Pensjonskostnad	2.675	2.199
Totalt innbetalt (inkl. omkostninger)	-2.902	-5.560
Utbetalt over drift	-36	-650
Regnskapsført forpliktelse 31.12	5.410	5.102
Årets netto pensjonskostnad fremkommer som følger:	2020	2019
Årets pensjonsopptjening	1.600	1.724
Rentekostnad	1.711	1.845
Avkastning på pensjonsmidler	-1.637	-1.767
Resultatført actuarielt tap/gevinst		
Effekt medlem ut av ordningen	1.053	
Innskuddspensjon og kompensasjon overgang innskuddspen:	4.276	3.828
Premie AFP-ordning	859	945
Administrasjonskostnader/felleskostnader	83	58
Netto pensjonskostnad før AGA	7.945	6.632
Arbeidsgiveravgift	2.192	1.234
Pensjonskostnad	10.137	7.866

	2020	2019
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,70 %	2,30 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,25 %	2,25 %
Regulering av grunnbeløp	2,00 %	2,00 %
Regulering av løpende pensjon	0,00 %	0,50 %
Dødlighetstabell	K2013BE	K2013BE
Uføretabell	IR02	IR02

Forventet frivillig avgang før 50 år-nedtrapping / etter 50 år	0,08/0,005%	0,08/0,005%
--	-------------	-------------

Nedenfor vises risikotabell for sannsynlighet for død og forventede gjennomsnittlige levealder pr. 31.12.2020.

Dødlighetssannsynlighet	Menn	Kvinner	Forventet gjenv.levealder	Menn	Kvinner
20	0,0002	0,0001	20	68,6	72,4
40	0,0006	0,0004	40	47	50,6
60	0,0046	0,0031	60	26	29,4
80	0,0465	0,0318	80	9,3	11,6

Plassering av pensjonsmidlene	2020	2019
Aksjer	8,3 %	13,6 %
Obligasjoner	20,2 %	13,4 %
Pengemarkedsfond	9,1 %	16,5 %
Obl. anlegg	29,4 %	31,1 %
Eiendom	14,8 %	11,0 %
Annet	18,2 %	14,3 %
Sum	100 %	100 %

Bokført avkastning pensjonsmidler	3,4 %	3,4 %
Forventet premiebetaling ytelsespensjon neste år	3.294	6.283

Sensitivitetsanalyse

Tabellen nedenfor viser estimat for potensielle effekter ved en endring i visse forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner i Norge. Estimatenes er basert på fakta og omstendigheter pr 31.12.2020. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst		Økning i grunnbeløp		Årlig pensjonsregulering	
	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %	1 %	-1 %
Ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	57.854	79.595	69.736	65.147	66.501	68.256	78.011	67.616
Periodens netto pensjonskostnad	937	1.277	1.167	1.003	1.050	1.115	1.233	1.089

Risikovurdering

Gjennom ytelsesbasert ordning er banken påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og framtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet her:

Forventet levealder

Banken har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte i den ytelsesbaserte ordningen livet ut. Således vil en økning i forventet levealder blant medlemsmassen medføre en økt forpliktelse for banken.

Avkastningsrisiko

Banken blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil medføre økt forpliktelse for banken, da avkastning på midlene ikke er tilstrekkelig for å innfri forpliktelsen.

Inflasjon- og lønnsvekstrisiko

Bankens pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for banken.

Note 35 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon

2020					
Endring i ansvarlig lånekapital klassifisert som gjeld	Balanse 31.12.2020	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2019
Ansvarlig lånekapital	200.000				200.000
Påløpte renter	211			-112	323
Sum ansvarlig lånekapital	200.211	0	0	-112	200.323

2019					
Endring i ansvarlig lånekapital klassifisert som gjeld	Balanse 31.12.2019	Emittert	Forfall/ innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.2018
Ansvarlig lånekapital	200.000				200.000
Påløpte renter	323			55	268
Sum ansvarlig lånekapital	200.323	0	0	55	200.268

Opptaksår	Betingelser		Forfall	Første forfall	Nominell verdi
Ansvarlig lån, tidsbegrenset					
2016	3 mnd. NIBOR + 2,80 %		15.09.2026	15.09.2021	100.000
Sum nominell verdi ansvarlig lån					100.000
Ansvarlig lån, tidsbegrenset					
2018	3 mnd. NIBOR + 1,65 %		20.06.2028	20.06.2023	100.000
Sum nominell verdi ansvarlig lån					100.000

Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital

Fondsobligasjon som ikke tilfredstiller definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32 er klassifisert som egenkapital.

Fondsobligasjon, evigvarende	2018	3 mnd. NIBOR + 3,50 %	IA	23.05.2023	100.000
Sum nominell verdi fondsobligasjon					100.000

Note 36 Egenkapital

Egenkapitalbevisseierens andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkurs og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Øvrig egenkapital er sparebankens fond og annen egenkapital. Annen egenkapital inkludert fond for urealiserte gevinster med kr. 121,1 millioner utgjør kr. 154,1 millioner pr. 31.12.2020. Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital utgjør kr. 100,4 millioner pr utgangen av 2020. Nevnte fondsobligasjon erstatter tidligere fondsobligasjon klassifisert som gjeld – det vises ellers note 35.

Note 37 Betingede forpliktelser

Garantier	2020	2019
Betalingsgarantier	18.131	13.665
Kontraktsgarantier	66.014	53.289
Lånegarantier	106.706	114.173
Annet garantiansvar	6.807	7.305
Sum	197.658	188.431

Sikkerhetsstillelser – Pantsettelser	2020	2019
Norges Bank – bokført verdi obligasjoner	737.677	550.275

Obligasjonene er stillet som pant for F-lån og D-lån i Norges Bank. Pr. 31.12.2020 hadde banken et F-lån på kr. 100 mill. i Norges Bank. Det er ikke trukket på D-lån i 2020. Banken formidler valutalån gjennom DNB.

Hovedregelen er at sikkerheter skal være i fast eiendom og ligge innenfor 60,0 % av takst. Samlet garantiansvar knyttet til valutalån var kr. 37,6 millioner.

Lånetilsagn til kunder utgjør kr. 252,2 millioner pr. 31.12.2020.

Likviditetsforpliktelse overfor Eika Boligkreditt (EBK)

Jæren Sparebank er en av eierbankene i EBK. Alle eierbanker har en forpliktelse om å kjøpe OMF fra EBK, dersom EBK ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale forfall knyttet til innlånsvirksomheten, herunder OMF, rentebetalinger, derivater mv. Den samlede kjøpsforpliktelsen for eierbankene er begrenset til EBK sitt likviditetsbehov for de kommende 12 måneder. Forpliktelsen er solidarisk mellom bankene, men begrenset oppad til en pro-rata andel for den enkelte bank. I den grad en eller flere banker misligholder sin forpliktelse til å kjøpe sin andel av OMF, er de øvrige eierbanker ansvarlig for å kjøpe OMF for et beløp inntil to ganger deres opprinnelige pro-rata andel. Den enkeltes bank pro-rata andel fastsettes kvartalsvis av EBK på bakgrunn av bankens andel av utlånsporteføljen i EBK. Pr. 31.12.2020 hadde banken ingen likviditetsforpliktelse overfor EBK.

Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbevisiere

Eierandelskapital	2020	2019
Egenkapitalbeviskapital	123.313	123.313
- Egne egenkapitalbevis	-313	-373
Overkursfond, bokført verdi	425.285	425.285
Annen innskutt egenkapital	2.832	2.217
Uttevningfond	350.935	318.409

	Antall egenkapital bevis	Andel %
20 største eiere		
Sparebankstiftinga Time og Hå	2.511.548	50,92 %
Sparebankstiftelsen Klepp	604.975	12,27 %
Eika Egenkapitalbevis VPF	220.450	4,47 %
Sandnes Sparebank	210.000	4,26 %
AF Capital Management AS	205.400	4,16 %
Espedal & Co AS	114.422	2,32 %
Salte Investering AS	100.000	2,03 %
Lamholmen Invest AS	70.000	1,42 %
Catilina Invest AS	56.456	1,14 %
Melesio Invest AS	55.237	1,12 %
Salt Value AS	49.533	1,00 %
Sportsmagasinet AS	31.850	0,65 %
Leif Magne Thu	28.774	0,58 %
Sandsolo Holding AS	23.900	0,48 %
Allumgården AS	22.500	0,46 %
Brynes Vel	16.805	0,34 %
Oddvar Salte	15.280	0,31 %
Pico AS	15.200	0,31 %
Elin Braut	14.200	0,29 %
Giag AS	14.100	0,29 %
Sum 20 største	4.380.630	88,81 %
Sum øvrige eiere	551.893	11,19 %
Sum totalt	4.932.523	100,00 %

Egenkapitalbevisene er pålydende kr 25,-

Pr 31.12.2020 var det 852 egenkapitalbevisiere

Egenkapitalbevis eiet av medlemmer i forstandskapet, styret, administrerende banksjef og andre ledende ansatte pr. 31.12.2020:

Etternavn	Fornavn	Verv	Egenkapitalbevis
Øgaard	Jan	Forstanderskapet	500
Lea	Elfin	Forstanderskapet	3.000
Brunes	Marie	Forstanderskapet	100
Undheim	Oddvar	Forstanderskapet	200
Siqveland	Gunnar	Forstanderskapet	1.000
Mjøhus	Ole Kristian	Forstanderskapet	1.120
Omland	Irene	Forstanderskapet	357
Hodne	Torill Skjæveland	Forstanderskapet	500
Goa	Magnar	Forstanderskapet	357
Frøyland	Magnus	Forstanderskapet	500
Kverneland	Ole Gabriel	Forstanderskapet	700
Bergstad	Per	Styret	383
Haukali	Snorre	Styret	383
Storhaug	Marie	Styret	383
Undheim	Elin	Styret	383
Lende	Bjørn	Styret	383
Thysse	Liv Marit	Styret	2.500
Hustoft	Otto	Styret	1.120
Kvalvik	Rune	Styret	1.120
Johansen	Elena Zahl	Styret	301
Stølsnes	Klas	Ledende ansatt	1.120
Fuglestad	Kjersti	Ledende ansatt	763
Flesjå	Frode	Ledende ansatt	1.092
Stangeland	Magne	Ledende ansatt	2.763
Teigen	Oddgeir	Ledende ansatt	814
Wærsland	Åse Bente S.	Ledende ansatt	2.120

For egenkapitalbevis som er nevnt over er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller foretak, der noen av disse har bestemmende innflytelse, medregnet.

Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis

	2020	2019
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis	4.932.523	4.932.523
Gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis, utvannet	4.932.523	4.932.523

Resultat/utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	11,6	16,3
---	------	------

Egenkapitalbevisbrøken er 53,2 % pr. 31.12.2020. Egenkapitalbevisbrøken fremkommer ved å dele eierandelskapitalen (egenkapitalbeviskapital, overkursfond og utjevningsfond) på summen av eierandelskapital og samfunnskapital (sparebankens fond). Resultat pr. egenkapitalbevis fremkommer ved å multiplisere årets resultat med egenkapitalbevisbrøken på 53,2 % og dividere dette resultat på antall egenkapitalbevis. Det blir utbetalt kr. 7,50 i utbytte pr. egenkapitalbevis. Total utbetaling av kontantutbytte utgjør kr. 37,0 millioner.

Note 40 Hendelser etter balansedagen

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen 31. desember 2020 og frem til styrets endelige behandling av regnskapet 24. februar 2021.

Note 41 Ytelser til ledende personer og tillitsmenn

Banken la om pensjonsordningen med virkning fra 1. juli 2016. Omleggingen medførte overgang fra ytelsesbasert ordning til innskuddsbasert ordning. Banken skjermet ansatte som hadde 15 år eller mindre igjen til pensjonsalder og lot disse beholde tidligere ytelsesordning. Pensjonsalderen i banken er 70 år. Banken gir full kompensasjon til ansatte som går over til innskuddspensjon. Innskuddsordningen bygger på lovens maksimalsatser.

Ledergruppen inkludert adm. banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i banken. Adm.banksjef har i tillegg til samme pensjonsordning som ansatte en egen pensjonsavtale. Avtalen er en innskuddsbasert pensjonsordning finansiert over drift for pensjonsgrunnlag over 12G. Pensjonsgrunnlag og grunnbeløp i folketrygden danner grunnlag for beregning av årlig innskudd. Ved opphør av arbeidsforholdet etter minst 12 måneder har rettighetshaver rett til oppspart kapital.

I tillegg hadde banken en førtidspensjonsavtale for tidligere administrerende banksjef som fratrådte sin stilling i 2020. Denne avtalen trådte i kraft ved fylte 65 år. Pensjonsytelsen utgjorde 70 % av lønn ved fratredelsestidspunktet fram til 67 år, da han trer inn i den kollektive ordningen.

Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken. Det ble i 2020 satt av kr. 2,5 millioner i bonus til ansatte med utbetaling i 2021.

Ledergruppen	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godt- gjørelse	Pensjons- kostnad	Opp tjent rettighet Ytelses- pensjon	Lån/kreditt/ sikkerhets- stillelse
JÆREN SPAREBANK 2020					
Geir Magne Tjåland, administrerende banksjef - fra 01.04.	1.319	142	232		3.440
Tor Egil Lie, administrerende banksjef - til 31.07.	1.647	119	579		
Klas Stølsnes, banksjef økonomi og finans	1.292	36	202		1.500
Kjersti Fuglestad, banksjef privatmarked	1.240	47	191		3.500
Oddgeir Teigen, banksjef teknologi og forretningsutvikling - fra 16.11.	120	2	52		4.770
Åse Bente S. Wærsland, banksjef fellesfunksjoner og støtte	1.284	41	200	5.674	1.605
Frode Flesjå, banksjef bedriftsmarked	1.317	72	179		5.025
Magne Stangeland, banksjef risikostyring og compliance	1.249	54	199		4.875
Sum ledergruppen	9.468	513	1.833	5.674	24.715
Ledergruppen	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godt- gjørelse	Pensjons- kostnad	Opp tjent rettighet Ytelses- pensjon	Lån/kreditt/ sikkerhets- stillelse
JÆREN SPAREBANK 2019					
Tor Egil Lie, administrerende banksjef	1.846	181	249	2.381	4.000
Klas Stølsnes, banksjef økonomi og finans	1.287	37	198		1.500
June Kristin Lima, banksjef privatmarked - til 31.08.	919	31	145		
Kjersti Fuglestad, konst banksjef privatmarked - fra 01.09.	348	12	48		3.500
Åse Bente S. Wærsland, banksjef fellesfunksjoner og støtte	1.242	41	196	5.357	1.721
Frode Flesjå, banksjef bedriftsmarked	1.255	53	176		5.281
Magne Stangeland, banksjef risikostyring og compliance	1.201	50	195		4.875
Sum ledergruppen	8.098	406	1.207	7.738	20.876

Samlet honorar til styret	Honorar	Lån/kreditt/ sikkerhets- stillelse
JÆREN SPAREBANK 2020		
Per Bergstad, styreleder	225	
Bjørn Lende, nestleder	94	3.200
Tor Audun Bilstad	31	
Elin Undheim	105	1.500
Marie Storhaug	105	1.500
Snorre Haukali	105	
Liv Marit Thysse	105	4.638
Rune Kvalvik	105	3.500
Elena Zahl Johansen	20	4.805
Otto Hustoft	25	1.707
Kate Mariann Lie	30	2.041
Åsbjørn Ueland	15	
Sum styret	965	22.891
JÆREN SPAREBANK 2019		
Per Bergstad, styreleder	215	
Tor Audun Bilstad, nestleder	120	
Elin Undheim	100	1.500
Marie Storhaug	100	1.500
Snorre Haukali	100	
Liv Marit Thysse	80	4.778
Rune Kvalvik	100	4.800
Turid Gauksås Bakker	25	2.623
Elena Zahl Johansen	15	4.936
Otto Hustoft	20	1.789
Bjørn Lende	30	2.477
Kate Mariann Lie	30	2.096
Sum styret	935	26.499

Samlet honorar til forstanderskapet	Honorar	Lån/kreditt/ sikkerhets- stillelse
JÆREN SPAREBANK 2020		
Oddvar Undheim, leder	35,0	800
Elfin Lea, nestleder	7,5	
Asbjørn Ueland	7,5	1.000
Jan Øgaard	7,5	
Ole Gabriel Kvemeland	5,0	
Hanne Iren Bore	5,0	2.358
Anne Skasheim	7,5	6.296
Elisebet Rugland	5,0	
Øyvind Time	5,0	1.600
Anne Birgit Braut Langemyhr	5,0	3.000
Ole Kristian Mjølhus	7,5	2.575
Irene Omland	7,5	1.640
Magnar Goa	7,5	4.340
Magnus Frøyland	7,5	1.705
Elisabeth Thompson	2,5	
Marie Brunes	7,5	
Grethe Karin Stangeland Høiland	7,5	
Torill Skjæveland Hodne	7,5	
Tor Einar Magnus Tjåland	5,0	
Arnfinn Vigrestad	5,0	
Marion Svihus	7,5	
Gunnar Siqveland	5,0	
Sum forstanderskapet	167,5	25.313

Snitt utbetalt i 2020 pr. medlem kr 7.614,-

JÆREN SPAREBANK 2019		
Oddvar Undheim, leder	35,0	800
Elfin Lea, nestleder	5,0	
Asbjørn Ueland	2,5	1.000
Jan Øgaard	5,0	
Kjellaug Heskja	2,5	
Ole Gabriel Kvemeland	5,0	
Hanne Iren Bore	2,5	1.439
Anne Skasheim	5,0	11.491
Elisebet Rugland	2,5	
Øyvind Time	2,5	1.300
Anne Birgit Braut Langemyhr	5,0	3.000
Ole Kristian Mjølhus	5,0	2.673
Inger Tove Heskje	2,5	1.000
Eirik Haver	5,0	
Magnus Frøyland	5,0	1.792
Aud Helene Nese	5,0	
Marie Brunes	5,0	
Grethe Karin Stangeland Høiland	5,0	
Tor Einar Magnus Tjåland	5,0	
Arnfinn Vigrestad	2,5	
Livar Bertelsen	5,0	500
Karl Stangeland	2,5	
Gunnar Siqveland	2,5	
Sum forstanderskapet	122,5	24.995

Snitt utbetalt i 2019 pr. medlem kr 5.326,-

Lån til styret og forstanderskapets medlemmer er til ordinære kundevilkår

Låntaker	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	Vilkår
Ansatte	213.247	70% av laveste rente til kunder

Alle ansatte har samme rentevilkår på lån/kreditter. Rentesubsidiering i forhold til normale lånevilkår til kunder utgjør ca. 1.020 TNOK

Note 42 Transaksjoner med nærstående parter

Banken eier 40 % i Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS. Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS er dermed en nærstående part for banken. Det er ikke foretatt transaksjoner med Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS i 2020. Det vises til note 27.

**ÅRSREGNSKAPET FOR PERIODEN
01.01–31.12.2020 FOR JÆREN SPAREBANK**

Erklæring i henhold til Verdipapirhandelloven § 5–6

Vi bekrefter at bankens årsregnskap for perioden 2020 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Årsberetningen gir en rettviseende oversikt over opplysninger nevnt i Vphl. § 5–6, 4. ledd:

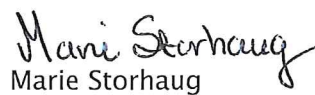
- Oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet.
- Beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.
- Beskrivelse av nærstående vesentlige transaksjoner.

Bryne, 24. februar 2021
Styret i Jæren Sparebank

Per Bergstad
Styreleder

Bjørn Lende
Nestleder

Elin Undheim
Styremedlem

Marie Storhaug
Styremedlem

Snorre Haukali
Styremedlem

Liv Marit Thysse
Styremedlem

Rune Kvalvik
Styremedlem

Geir Magne Tjåland
Adm. banksjef

Til forstanderskapet i Jæren Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Jæren Sparebanks årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Beskrivelse av sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte sentrale forhold
<i>IT SYSTEMER OG KONTROLLER RELEVANT FOR FINANSIELL RAPPORTERING</i>	
Jæren Sparebanks IT-systemer er helt sentrale for regnskapsføringen og rapporteringen av gjennomførte transaksjoner, for å fremskaffe grunnlag for viktige estimater og beregninger, og for å fremskaffe relevant tilleggsinformasjon. IT-systemene er standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører. Det vises til nærmere beskrivelse om forvaltning og drift av IT-systemene i Jæren Sparebank, se note 6 i årsregnskapet. God styring og kontroll med IT-systemene både i Jæren Sparebank og hos tjenesteleverandørene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.	Jæren Sparebank har etablert en overordnet styringsmodell og kontrollaktiviteter knyttet til sine IT-systemer. Vi har opparbeidet oss en forståelse for Jæren Sparebanks overordnede styringsmodell for IT-systemene som er relevant for den finansielle rapporteringen. Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter relevant for den finansielle rapporteringen som er knyttet til IT-drift, endringshåndtering og informasjonssikkerhet. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden. Vi vurderte tredjepartsbekreftelse (ISAE 3402-rapport) fra en av Jæren Sparebanks tjenesteleverandører med hensyn til om denne hadde tilfredsstillende internkontroll på IT-områder som kan ha betydning for Jæren Sparebanks finansielle rapportering. Vi vurderte også tredjepartsbekreftelse (Avtalte kontrollhandlinger) knyttet til tjenesteleverandøren med hensyn til om utvalgte automatiserte kontrollaktiviteter i IT-systemene, herunder blant annet beregning av renter og gebyrer, og systemgenererte rapporter var tilfredsstillende utformet og om de hadde fungert i perioden. Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktivitetene knyttet til IT-systemer.
<i>NEDSKRIVING FOR FORVENTET TAP PÅ UTLÅN TIL BEDRIFTSMARKEDET</i>	
Jæren Sparebank har utlån til bedriftsmarkedet, se note 7 og 10 for en omtale av kredittrisiko og nedskrivninger på utlån og garantier. Jæren Sparebank har foretatt en vurdering av behovet for nedskrivninger på utlånene per 31.12.2020. Det er knyttet betydelig skjønn til bankens vurderinger av størrelsen på nedskrivningene innen bedriftsmarkedet.	Jæren Sparebank har etablert ulike kontrollaktiviteter knyttet til nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet. Vi rimelighetsvurderte nedskrivningene og endringene i nedskrivningene gjennom året, og innhentet og vurderte Jæren Sparebanks begrunnelse for endringene. Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til individuelle

Skjønnsutøvelsen knytter seg til framoverskuende vurderinger av sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold for å estimere forventet tap, inkludert vurderinger av hvordan forventet tap påvirkes av usikkerheter om den økonomiske utviklingen etter utbruddet av Covid-19 pandemien. Jæren Sparebank benytter modeller og informasjon fra en tjenesteleverandør i beregningen av forventet tap.

Forutsetningene og estimatene som benyttes i vurderingene er avgjørende for størrelsen på nedskrivningene, og nedskrivninger på utlån i bedriftsmarkedet er derfor et sentralt forhold i vår revisjon.

nedskrivninger på tapsutsatte utlån.

Kontrollaktivitetene vi vurderte og testet var knyttet til identifikasjon av tapsutsatte utlån og vurdering av kontantstrømmer fra disse utlånene. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.

For et utvalg av tapsutsatte utlån testet vi om disse var tidsriktig identifisert og vurderte de kontantstrømmer som banken hadde estimert fra utlånene.

For øvrige nedskrivninger på utlån beregnet ved bruk av modeller og informasjon fra Jæren Sparebank sin tjenesteleverandør, vurderte vi tredjepartsbekreftelse knyttet til:

- modelldokumentasjon
- beregning av sannsynlighet for mislighold, tap gitt mislighold og eksponering på tidspunkt for mislighold, og
- validering av modellene mot historisk tap.

Vi vurderte et utvalg av benyttede framoverskuende forutsetninger mot eksterne rapporter om framtidsutsikter fra Norges Bank og Statistisk Sentralbyrå.

Vi vurderte om noteopplysningene om nedskrivninger på utlån innen bedriftsmarkedet tilfredsstiller kravene i IFRS 7.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med dem som har overordnet ansvar for styring og kontroll blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger 24. februar 2021
Deloitte AS

Bjarte M. Jonassen
statsautorisert revisor